درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամը փոխարէն փոստայի փակ կ'ընդունուի. 11½ ղրուշի փոխ 100 ղրուշի համար։

[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԻՏԱԼԻՈՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպական վեց մեծ տէրութեանց կրտսերն է Իտալիա, թէ՛ բնակչաց թուոյն, թէ՛ հողային տարածութեան և թէ հարստութեան քանակին կողմէ, բայց կրնայ ամէնէն բաղձալիքը համարուիլ ի նկատ առնելով անոր համեմատաբար շատ քիչ ժամանակի մէջ ըրած հսկայաքայլ յառաջդիմութիւնը, զի մինչեւ անգամ իր հողային և քաղաքական միութիւնը կատարեալ եղած չէր, երբ մեծ տէրութեանց կարգը ընդունուած էր ու եւրոպական Արիսպագոսին կ'անդամակցէր Բարիզի դաշնադրութեան ժամանակը, 1856ին։ Այս յաջողութիւնը անոր համար աւելի մեծ նշանակութիւն ունի, վասն զի շատ քիչ ճիգերու և աւելի քիչ զոհողութիւններու արդիւնքն էր։ Ի՞նչ էր ուրեմն պատճառը.—Երբ միտք բերուի թէ Մաքիավել իտալացի էր, կարծեմ բաւական գաղափար կրնայ առնուիլ իտալական քաղաքականութեանը վրայ, որ շատ աւելի նպաստած է Իտալիոյ մեծութեան և զօրութեանը քան զինուորական ոյժի և քաջութեան փայլուն գործածութիւն մը։ Մոռնալու չէ նոյնպէս թէ Իտալիա խանձարուրք ու որբանն է հռոմէական երբեմնի տիեզերակալ պետութեանը, որուն զարգացման ու մեծութեան գաղտնիքը կը կայանար այնչափ իր քաղաքագիտութեանը որքան նիւթական ոյժի և քաջութեանը մէջ։ Ճիշդ այդպէս խորին քաղաքագիտութեան մը ճարտար դարձուածներուն և կանխամտածութեամբ պատրաստուած յստակ ծրագիրներու շնորհիւ է որ Իտալիա ուղի մը գծելով իրեն՝ հասած է այսօրուան վիճակին, և դեռ կը սպասէ լաւագոյնին, նոյն իսկ եւրոպական ցամաքին վրայ, թող իր գաղթային ծաւալման հեռապատկերները, որոնց տակաւին արժանի չեղաւ իրացումը տեսնելու։

Իսկ թէ երկու խօսքով ուզուի իմանալ թէ ի՛նչ է իտալական քաղաքականութիւնը, մասնաւորապէս յիսուն տարիէ ի վեր, ահա ամփոփ ու պարզ սահմանը,—կրթնիլ միշտ օրուան զօրաւորին, և թեթեւ օգնութեան մը փոխարէն մեծ արդիւնքներ ձեռք բերել։ Այդպէս ըրաւ 1854-1855ին, երբ միացաւ Անգլիոյ ու Ֆրանսայի հետ Ռուսիոյ դէմ, և փոխարէն ստացաւ վեց մեծ տէրութեանց կարգը դասուելու իրաւունքը, որուն Սարտենիա աւելի արժանի պէտք էր համարուէր, եթէ անցեալ զօրութիւններ և մեծութիւններ ներկային համար արժէք մը ունենային։ Նոյնպէս այդ ընթացքը բռնեց Իտալիա 1859ին, որով յաջողեցաւ Ֆրանսայի երկրորդ կայսրութիւնը իր դատին առաւէն քաշել և անոր արեան ու դրամին շնորհիւ իր միութեան կէսէն աւելին ձեռք ձգել։ Դարձեալ միեւնոյն քաղաքականութեան հետեւեցաւ 1866ին, յարելով Բրուսիոյ դաշնակցութեանը, որով իր քաղաքական միութիւնը գրեթէ ամբողջացուց։ Գրեթէ կ'ըսենք, որովհետեւ բան մը կը պակսէր,—Հռոմ, զոր իր մայրաքաղաքը ընել բնական ու աւանդական իրաւունք կը համարէր, մինչդեռ Ֆրանսական զօրքերը կը պահպանէին զայն Պապին համար։ Առիթը չուշացաւ նմանօրինակ քաղաքականութեան մը հաւատարիմ հետեւողութեամբ՝ իր բաղձացեալ ըղձակէտն եղած այդ մայրաքաղաքն ալ ձեռք ձգելու 1872ին. զի հազիւ թէ իր երբեմնի բարեկամ, դաշնակից ու բարերար Ֆրանսան կամ իր կայսրը Նափոլէոն Գ. յաղթուեցաւ, ու իր զօրքերը Հռոմէն ետ քաշեց Իտալիա վայրկեան մը չկորսնցուց՝ ներկայացած պատեհ առիթէն օգուտ քաղելով լքանել իր աչքի բարերարը որ այլ եւս տկարացած էր և յենլով անոր թշնամւոյն, որ օրուան զօրաւորագոյնն էր, առնել Հռոմ և իր արքայական աթոռը փոխադրել Կեսարներու գահոյքին վրայ, Քուիրինալի և Կապիտոլի բարձունքները, ուսկից աշխարհակալ երբեմնի ծերակուտական և կայսերական պատգամները բոլոր ծանօթ աշխարհը կը դողացնէին Ատլասէն մինչ Կովկաս, Հռենոսէն մինչ Նեղոս։

Բաւականանալով այսքան յաջողութեանց, մանաւանդ ձեռք բերած գերագոյն որսը (Հռոմ) ապահովապէս միշտ պահելու համար, վերկենդանեալ Իտալիա ուրիշ քաղաքականութեան չհետեւեցաւ մինչեւ ցարդ, բայց թէ անոր որ այլ եւս աւանդական էր իրեն համար և միանգամայն այնքան արդիւնաւոր եղած։ Ցարդ եւս միշտ միացած զօրաւորագոյններուն, ցամաքի վրայ Գերմանիոյ, այսինքն Երրեակ Զինակցութեանը և ծովու վրայ Անգլիոյ, որ որչափ ալ չէզոք համարուի, գաղտնիք մը չէ թէ աւելի Երրեակին համակիր է քան Երկեակին։ Այս քաղաքականութենէն չպիտի շեղի Իտալիա, բայց թէ այն պարագային միայն որ 1. Երբեք կասկած չմնայ թէ կրնայ ըլլալ որ օր մը Պապին քաղաքական իշխանութիւնը իրեն վերադարձնելու համակիր տարրեր կամ գաղափարներ առաւելակշիռ ազդեցութիւն ունենան ի Ֆրանսա, 2. Եթէ երբեք Պապը որոշէ համակերպիլ 1870էն ի վեր իրեն վիճակուած ճակատագրին, 3. Երբոր բացարձակ ճիշդ ըլլայ թէ Երկեակ Զինակցութիւնը աւելի զօրաւոր է քան Երրեակը, այսինքն թէ Անգլիա սկսած է առաջնոյն աւելի համակերպիլ քան վերջնոյն։ Բայց որովհետեւ քաղաքական արդի կացութեանց նայելով՝ անհնար կ'երեւի որ այդ երեք թեութիւնները միասին իրագործուին, երբեք լուրջ պատճառ մը չկայ համոզուելու թէ մեծ Տէրութեանց կրտսերագոյնը փոխել ուզէ իր արդի քաղաքական ուղղութիւնը՝ որ հաւատարիմ շարունակութիւն մըն է իր աւանդական երկպառակ քաղաքականութեանը։ Թուլոնի վերջին ցոյցերը և նմանօրինակ հանդէսները չեն կրնար Իտալիա բաժնել Երրեակ Զինակցութենէն, ցորչափ անոր յարելու պատճառներ իրենց գոյութիւնը կը պահեն։

Իսկ թէ Եւրոպայի և ընդհանուր աշխարհի մէջ անակնկալ կերպով պատահելին այնպիսի դէպքեր, որոնց մասին գուշակութիւն ընել ոչ ոքի մտքէն կրնայ անցնիլ, տարբեր խնդիր է, բայց այն պարագային ալ ապահով եղէք որ Իտալիա նորէն չպիտի շեղի իր սովորական ընթացքէն, պիտի փութայ նորէն յարիլ անոր կամ անոնց որ ամէնէն զօրաւորն ըլլայ կամ ըլլան։

Մ. ՆՕԹԱՆԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Պոլսահայ գրականութեան խաղացած դերը և առհմային գրականութեան տեսակէտով բռնած դիրքը տակաւին ճշդուած չէ։ Հարցում մը որ լրջօրէն կրնայ հետաքրքրել զմեզ, սա է թէ. «Պոլսահայ գրականութիւնը պէ՞տք է հետեւելի օրինակ ըլլայ»։

Իմ կարծիքովս, համառօտ և բաղդատական ուսումնասիրութիւն մը—որու կողմէ ալ կատարուի—միշտ յարմարագոյն պատասխանն է այս հարցման։ Պէտք է ուրեմն նկատողութեան առնել Պոլսահայ գրականութեան ճիւղը եւ սեռը, ոճը եւ արուեստը, ծաղկութեան եղանակը, ընդհանուր ձգտումը։

Ա.

ՆԻՒԹԸ ԵՒ ՍԵՌԸ

1850-80.—Նիկողոս Զօրայեան, Արմենակ Հայկունի, Ռուսինեան.— Հոգեպաշտ գրականութիւն եւ իր ներկայացուցիչները.—Սկեպտութիւն.—1880-95.— Գրական գիտակցութեան շրջան.— Գաւառային եւ ռուսահայ գրականութեան ազդեցութիւնը.— Պոլսեցի գրագէտներու սակաւաթիւ խումբ մը՝ իր առաջնորդողի դերին մէջ։

1.

1850էն 80, Պոլսահայ գրականութեան նիւթերն են գլխաւորապէս պատմական, բանաստեղծական։ Փիլիսոփայութիւնը կը ներկայանայ կրօնական-ընկերական խնդիրներով, քիչ մը աւելի կանոնաւոր ու քաղաքավար ձեւի տակ, քան ինչ որ էր 1812էն ի վեր։ Օրուան խնդիրներու և նոր գաղափարներու վրայ՝ ճառեր ու տեսութիւններ շատ մեծ տեղ կը բռնեն։ Ասոնք ամէնքն ալ գրեթէ տեսակ մը դպրոցական շարադրութիւն (narration) կը կազմեն։

Այս նիւթերուն մէջ տիրող գլխաւոր գրական սեռն է քնարական բանաստեղծութիւնը։ Քնարական բանաստեղծութիւնը աղօթական շրջան մը կը բոլորէ այդ երեսուն տարուան մէջ։ Գրական ինքնաճանաչութիւնը և գիտակցութիւնը չեն արթնցած տակաւին։ Մէկ երկու հոգի յորդելի բացառութիւն կը կազմեն. Գ. Օտեան՝ իբրեւ ամէնէն հասուն գրագէտը և Պետրոս Դուրեան՝ իբրեւ ամէնէն ինքնատիպ բանաստեղծը։ Ուրիշներ կան, որ այդ միջոցին աւելի թուղթ մրոտած են. բայց ասոնց գործերը ապրելու սահմանուած չեն. ինչպէս Տէրոյենց, Աճէմեան, Միսաքեան։ Ասոնց նեղ ու յետադէմ գաղափարականութիւնը տեղ մը չի տար իրենց՝ ապագայ սերունդին մէջ։

Լուրջ գրականութեամբ զբաղողներ հազուագիւտ են այդ միջոցին։ Երկու գրագէտներ կան, որոնք ընկերային և գործնական փիլիսոփայութեան խնդիրներ կը գրէին, ջանալով գրականութեան գործնական և օգտակար հանգամանք մը տալ։ Ասոնք են Նիկողոս Զօրայեան և Արմենակ Հայկունի, անշահախնդիր և որոշ անհատականութեան տէր գրագէտներ։ Ասոնց կարգին կրնանք յիշել նաեւ Ռուսինեանը, սա տարբերութեամբ որ, այս գրագէտը թէեւ réactionnaire միտք մը, սակայն հակասութիւն մըն է, իր գիրքը հակասող արտադրութիւններէն դատելով։ Դրական ծանօթութիւններով առգորուած եւ զեղուն ուղեղ մըն է Ռուսինեան, բայց spirituel խառնուածք մը ունի։ Մէկ ձեռքով լուրջ և գործնական խնդիրներ կը յուզէ, միւսովը կը փնտռէ երեւակայական միջոցներ, որով իր նախկին գաղափարները կը թողու. առանց հետեւանքի և ամլութեան կը դատապարտէ զանոնք։ Ռուսինեան այս հակասութեամբ կը մատնէ իր գաւառացի ծագումը՝ պատուաստուած Պոլսականին վրայ։

2.

Պոլիս, գաղափարի տեսակէտով, հոգեպաշտ (spiritualiste) եղած է և միշտ այդպէս է։ Հոգեպաշտութիւնը ճապէս պոլսական բան մը չէ, այլ ցեղային յատկութիւն մը մեզի՝ ամէնուս համար։ Միայն թէ, մինչդեռ գաւառացի տարրին մէջ կրօնական ու բարոյական ակներեւ, շօշափելի հակումով մը երեւան կու գայ ան, Պոլսեցիին մէջ լոկ գաղափարային է և շատ նրբացած։ Ահա այս կերպ հոգեպաշտութիւն մըն է որ գերազանցապէս կը տիրէ պոլսահայ գրական արտադրութեանց մէջ։ Ամէնէն գեղեցիկ գրական նիւթերը հոգեկան այդ վիճակին ներշնչումէն արտադրուած են։ Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան, Հէքիմեան, Գրիգոր Օտեան, Ռեթէոս Պէրպէրեան, Մկրտիչ Աճէմեան, Մրմեան, Տիկ. Տիւսաբ spiritualisme-ի ընտիր ներկայացուցիչներն են։

Սակայն պէտք է գիտնալ որ չափազանցեալ հոգեպաշտութիւն մը գրագէտին ընտիր յատկութիւնները տկարացնող հակազդակ մըն է. որովհետեւ իրականութեան գաղափարը բոլորովին կը տկարանայ, կը մերժուի և երեւակայութիւնը կը տիրապետէ։

Նոյնպէս չափազանցեալ դրապաշտութիւն (positivisme) մը և կամ, փորձառական գիտութեանց նկատմամբ սառուկ ու տափակ հաւատք մը, հանճարեղ գրագէտները կ'առաջնորդեն մեծ սխալանքներու։

Պոլիս, կրնամ համարձակապէս ըսել թէ, այս տեսակ սխալանք մը չէ արտադրած։ Պոլսեցի գրագէտը միշտ գաղափարային հաւատք մը ունեցած է։ Թէեւ ու հաւատացեալ սկեպտութիւն մը ամէն մարդու քով կը գտնուի։ Թերեւս և յետամնաց անձեր կան, որ գռեհիկ սկեպտութիւն մը կը դաւանին, խօսք ասոնց վրայ ալ չէ։ Պոլսոյ միջավայրն ու բարքերը անտարբերութեան և սկեպտութեան շատ ընդունակ չեն, ընդհակառակը մեծ ընդունակութիւն ունին հոգեպաշտութեան։

Այս տեսակէտով՝ Իզմիրէն մեծ տարբերութիւն ունի Պոլիս։ Իզմիր նշանաւոր սկեպտիկներ հասցուց, զօրաւոր անհատականութեան տէր անձեր, որոնց գաղափարին սառնիկ թափը հակառակ հոսանքով մ՝ զիրենք չկրցաւ սովորական օգտակարութեան շաւղէն և իրենց մէջ ապաննեց այն գեղեցիկ արդիւնքը՝ որ կ'ակնկալուէր սովորաբար մեծ խորհողներէն։ Մատթէոս Գարագաշեան այդպէս չեղաւ, անոր գաղափարականութիւնը միշտ կենդանի և անսասան մնաց։

Հոգեպաշտութեան տիրապետած այդ շրջանին մէջ, պոլսական միտքը որոշ կերպով չէ կազմակերպուած տակաւին. կը բաղկանայ գաղափարներու անկայուն մթնոլորտէ մը՝ որ ժամանակի պէտք ունի խտանալու և որոշ կերպարանք մը առնելու համար։ Ասիկա է պատճառը որ, այդ ժամանակի գրագէտներու մէջ, մասնագիտութիւն և գրական որոշ սեռի մը մշակութիւն չենք տեսներ։ Ընդհանրապէս ամէն գրագէտ, գրական բոլոր սեռերը—որ այն ատեն վարկ ունէին—փորձած ըլլալ կը թուի։ Գրական այս լայնածաւալ միջակութիւնը—որուն առաւ հետեւողները տակաւին այսօր, պատիւ գոյութիւն մը ունին—80էն յետոյ սկսաւ թօթափուիլ։

Գրական ամէն սեռ մշակելու այս անդիմադրելի մարմաջը՝ առաջ բերած է այն տարտամութիւնը, այն անորոշ անհատականութիւնը, որ կը տեսնուի բազմաթիւ գրագէտներու արտադրութեանց մէջ, և թոյլ չի տար որ ուսումնասիրողը, քննադատը՝ գրական որոշ խումբի մը մէջ դասաւորէ զանոնք։

Անցողակի և փակագծի մէջ յիշեմ որ Պոլիս, արուեստով հոգեպաշտներ ալ տուած է, այսինքն spiriteներ։ Այսպէս էր, օրինակի համար Պետրոս Ադամեան, որ, իմ կարծիքովս, հեռու կեղծաւոր արուեստագէտ մը ըլլալէ, իսկապէս հաւատացեալ spirite մը եղած է։ Թերեւս իր դերասանական գերազանցօրէն արտայայտիչ կարողութիւնն ալ շատ բան պարտական էր իր հոգեկան այդ բնածին յատկութեան։

3.

1880էն 95 պոլսահայ գրականութիւնը նորագոյն շրջանի մը մէջ կը թեւակոխէ։ Այս միջոցին է որ գրական ինքնաճանաչութիւնը կ'արթննայ պոլսեցի նորահաս սակաւաթիւ գրագէտներու խումբի մը մէջ։ Ասոնք կը յաջողին մինչեւ աստիճան մը մեղմացնել ռոմանթիք գրականութեան ազդեցութիւնը և հզօր ջանք մը կ'ընեն, գրականութեան վրայ ծանրացող ճլատիչ հոգեպաշտութիւնը թօթափելու, և մանաւանդ ջանք մը՝ գրականութեան առհմային և ինքնատիպ հանգամանք մը տալու։

Առաջին պարագային մէջ՝ եւրոպական իրապաշտ գրականութիւնն օգնեց իրենց, իսկ երկրորդին մէջ թէեւ անձնապէս բոլորովին չյաջողեցան, բայց երկու թանկագին օժանդակներու ազդեցութեամբ, ճամբան սորվեցան ու ցուցուցին։ Այս օժանդակներէն մէկը ուղղակի և միւսը անուղղակի հակազդեց։ Առաջինն էր գաւառական նորածին գրականութիւնը զոր այդ միջոցին, այնքան փայլուն յաջողութեամբ կը ներկայացնէր Գարեգին Վ. Սրուանձտեանց։ Իսկ երկրորդն էր ռուսահայ գրականութիւնը, որ թէեւ նոր մտած լուրջ և գիտակցական շրջանի մը մէջ, բայց իր հիմովին տարբեր ուղղութեամբը՝ գրական նոր հորիզոն մը կը բանար Պոլսահայ փոքրաթիւ ուսումնասէրող և իմաստասէրող գրագէտներու առջեւ։

Արդարեւ, Ռուսահայ մտքին ազդեցութիւնը կամ խորհելու և գրելու կերպը, աւելի առաջ, Պոլսոյ մէջ փոխադրած էին Յովս. Շիշմանեան (Ծերենց) և Մարկոս Աղաբէգեան։ Առաջինն իր վէպերը՝ Էջմիածնի և Թիֆլիսի մէջ ընդունուած ձեւով մշակելով իր վէպերը և երկրորդը իբրեւ եռանդուն վիճաբանող (polémiste) եկեղեցական-ընկերային խնդիրներ գրելով։

Գաւառային կեանքի և պատկերներու պարզերական նկարագրութիւնը որ կը տեսնուի այդ միջոցին Պոլսահայ գրականութեան մէջ, արդիւնքն է այս կերպին ազդեցութեանց։ Բազմաթիւ գեղեցիկ բառեր, որ այսօր բոլորովին գրականացած են և բացատրութեանց պարզ ու նոր ձեւեր, որ սկսան յաճախել Պոլսոյ գրականութեան մէջ, ամէնքն ալ առնուած էին ժամանակակից գաւառային գրականութենէն։

Այսպէս ուրեմն Պոլսեցի գրագէտներու սակաւաթիւ խումբ մը—որոնց վրայ օր մը թերեւս ժամանակ ունենանք առանձին առանձին խօսելու—գաւառական և ռուսահայ նորագոյն տարրերով արթնցաւ և ըմբռնեց որ պարտականութիւն մը կը ծանրանայ իր վրայ. առաջնորդողի պարտականութիւնը։

Այն ատեն միայն Պոլսահայ գրականութիւնը սկսաւ նպատակաւոր ուղղութիւն մը փնտռել. նիւթերու ընտրութեան մէջ նախկին տարտամութիւնն ու պատահականութիւնը մերժեց և սկսաւ դասաւորութիւն դնել իր մշակած գաղափարներուն մէջ։

(Շար.) Գ. ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի աշխատութեանց դիւրութեան համար։

ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԸ ՍՊԱՐԹԱՅԻ ՄԷՋ

Գրեթէ վաթսուն տարիէ ի վեր գոյնզգոյն մանուածն, ալաճան և վրանդու գործ ու խուրձ կը բանուէին, բայց 17 տարիէ ի վեր՝ կապերտագործութիւնն ալ մուտ գտաւ Սպարթա։ Նախ Ոսկի էֆ. Գազազեան, որ Ուշագի հաշուակալութենէ հրաժարած էր, սոյն գործին վրայ փորձ մը ըրաւ։ Ուշակէ մարդ և անյողդողդ նկարագրի տէր, յաջողեցաւ այդ արհեստին մէջ, բայց հազիւ քանի մը աշակերտներ հասցուցած՝ ինք քաղաքէս մեկնեցաւ։ Արհեստը, սակայն օրէ օր կը զարգանայ. շինուած կապերտներու արուեստական նրբութիւնը, հիմա կը գնահատուի արհեստի սիրահարներէ։ Գործագործութեան շնորհիւ, վաճառականութեան անյարմար քաղաք մը եղող Սպարթա երթալով արհեստանոց մը դառնալու վրայ է։

Չորս ամիս առաջ՝ Իզմիրէն Սպարթալեան Թագւոր էֆ.ն ալ հոս մանածրոց մը բացաւ, և Ուշակի նախկին Տնօրէն Գառնիկ էֆ. Հալէպլեանը իր ընկերութեան Տնօրէն անուանեց. Նախկին հիմնադիր Գազազեան Ոսկի էֆ. Գոնեայէ բերուեցաւ իբրեւ ուսուցիչ և նկարիչ։ Տնօրէն էֆ.ի առողջին, հեղինակութեան և աշխատութեան շնորհիւ, սուղ ժամանակի մէջ յիսուն հատ բեզկեահներ բացուեցան։

Գոնեայի կապերտ ցուցահանդէսին համար, եօթը հատ կապերտ շինուած էին, որոնց մէջ ամէնէն ուշագրաւն էր, արուեստական խիտ նուրբ ճաշակով գեղակերտ Ատման, 7 բուլ երկայնութեամբ և 6 բուլ լայնութեամբ։ Գործին եզերքը սպիտակ խիտ նուրբ գեղագրով բանուած էր. «Փատիշահըմ չօք եաշա», ակվլէթինէ ալին եաշա և «Գոնիա վիլայէթի ճէլիլէսի Սպարթա մէնսուպաթը» խօսքերը։ Այս գեղակերտ գործը վեց. Սուլթանին կողմէ ալ գնահատուելով, արուեստի շքանշան մը տրուեցաւ Տնօրէն էֆ.ին։

Գործ շինելու արհեստը ինքնին պարզ է, այնպէս որ ութ տարեկան աղջիկներն իսկ կրնան աշխատիլ։ Աշխատութեան ժամերը առաւօտեան ինէն (Ը. Թ.) իրիկուան առաստաղնէն է, 15 ժամ, ի բաց առեալ ճաշու ժամը. միայն ամբողջ ժամերը գործի վրայ են, մերթ երգելով և մերթ զուարճախօսութեամբ։ Շահը՝ ճարպկութեան, մանաւանդ արագ գործելուն վրայ է։ Ոսկին՝ այդ թելերու վրայ կապոցներ դնելն է՝ որուն քաշխարժը կրնայ օրական չորս հազարէ աւելին ալ կապել։ Ծարդ իւրաքանչիւր յիսուն կապին մէկ բարա վարձք կը տրուէր, սակայն ի նպաստ աշխատաւորներու այս թիւը զեղչել կը խոստանան։ Վարպետի մը օրականը 5-7 ղրուշի կու գայ։

Սպարթայի մէջ հիմա 300 հատ բեզկեահ կայ, որոնց 50ը Գառնիկ էֆ.ի, 120ը Յունաց և մնացածն ալ զանազան ազգաց ընկերութեանց կը վերաբերի։ Այս գործին շնորհիւ մօտաւորապէս երեք հազարէ աւելի մարդիկ կ'աշխատին ամէն ազգէ ու սեռէ։

Կօշկակարութիւն.— Այս արհեստը, ըստ երեւոյթին, թէեւ չհարկէ, բայց քանի որ շատերուն ուշն և ուրուշը դէպ ի այն ակնեւած է, բնական է որ քիչ առեւէն բոլորովին ոչնչութեան պիտի մատնուի։ Այս արհեստով պարապողներուն առաւելն հազիւ 10ին ձեռքը համեստ դրամագլուխ կը գտնուի, որով սահմանափակ առեւտուրով մը բաւականանալով՝ հետզհետէ պիտի կորսնցնեն ձեռներէցութեան ոգին, որուն հետեւանօք՝ ալ եւս ապառիկի վաճառու-

—)(36)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Է.

Մայրագիրս տասը օրինակը տեսաւ, այնպէս չէ՞։ Կառքս ճամբուն վրայ պիտի կեցնեմ և այն առաջին գատարկատոր տղան, որ ինծի հաճելի թուի, իր ծնողքէն պիտի գնեմ զայն։ Այնքա՛ն թշուառութիւններ կան սփոփուելիք այս աշխարհքի վրայ։ Այն ատեն խեղճ մարդոց ծառայութիւն մըն ալ մատուցած կ'ըլլամ։ Դրամով լուծուելիք խնդիր մըն է տարիկս, ինչպէս ամէն բան մեր ժամանակներուն մէջ։

Ու արհամարհական շարժումով մը Սառա սկսաւ ծխել, որ վարդագոյն սիւրուն զիկերագդեստ մը հագած՝ անկողնին եզերքը նստած էր, ու մեքենաբար ոտքի արծաթեհիւս մուճակը կը խաղցնէր։ Իր աչքերը սեւ թարթիչներու տակ քօղուած՝ տարտամ նայուածքով մը սեւեռած էին։ Պահ մը լռութիւն տիրեց. Տիկին Սթիւարթ ա՛լ բան մը չըսաւ եւ Սառա յօնքերը պռստելով յարեց.

—Այսու հանդերձ, շատ կը բաղձամ սիրել։ Զիս կը հրճուանեն, կը սիրաբանեն հետս, կը պաշտեն, ուրիշներուս սէր կը ներշնչեմ, այս ամէնը գիտեմ։ Բայց ի՛նչ փոյթ որ անոնք կը սիրեն զիս, քանի որ ես չեմ սիրեր։ Պէտք է որ ե՛ս սիրեմ։

Ու իր կուրծքը ծեծելով աւելցուց.

—Բայց սիրելու համար պէտք է արտաքոյ սիրտ մը ունենալ, և ես բան մը չեմ զգացած ցարդ։ Քսան վեց տարեկան էի ու մանկամարդ կին մը կը համարուիմ, բայց իրապէս ծեր կին մըն եմ։ Զիս շրջապատող այրերուն մէջ չեմ հանդիպած միակ մարդու մը, որ քաղցր կամ դժնդակ յուզում մը պատճառած ըլլայ ինծի, և որուն համար կարենամ ըսել թէ սիրած կամ ատած եմ։ Կատարեալ, բացարձակ, վշտաւոր անտարբերութիւնն է իմ բաժինս և պիտի ըլլայ միշտ։

Սառա աւելի մեղմօրէն և թեթեւ փաքանումով մը ըսած էր այս վերջին խօսքերը։ Իր աչքերուն առջեւ կու գար Բիէռ Սէվրաքի ծանրախոհ ու գեղեցիկ դէմքը, որուն նկատմամբ այնքան անտարբեր չէր մանկամարդ աղջիկը։ Եթէ երբեք Բիէռ անհամբոյ թուած էր իրեն, պատճառը անոր սէգ ու ինքնամփոփ դիրքն էր։ Իրեն հետ մտերիմ յարաբերութիւն ունեցողներուն մէջ միակն էր այդ երիտասարդը որ չէր սիրաբանած իր հետ, ծայրայեղ կնահաճութիւններ ու սարսռացուցիչ ծառայութիւններ չէր ըրած իրեն։ Բիէռ քիչ կը խօսէր և պէտք եղածը միայն կ'ըսէր. զինքը շրջապատող խոլ մթնոլորտին մէջ արհամարհոտ կերպարանք մը ունէր ան։ Սառայի անոր նկատմամբ զգացած հակակրանքին բո՛ւն պատճառն էր այն անտարբերութիւնը զոր ցոյց կու տար իր նկատմամբ. միակ մարդն էր որ իր հրապոյրներուն կը դիմադրէր։ Սառա կ'ատէր զայն, բարոյախօսի ձեւեր առած ըլլալուն համար։

—Կոմսը հայր մը պիտի ըլլայ ինծի համար, ինչպէս ըսիք քիչ մը առաջ, յարեց Սառա. ճիշդ ատոր համար է որ անոր հետ կ'ամուսնանամ։ Հոգածու պիտի գտնուի ինծի նկատմամբ. զիս սիրելուն համար՝ շատ մը խոլ քմահաճոյքներուս գործադրութեան պիտի ընդդիմանայ։ Երբեք մտքէս չէր անցներ ամուսնանալ։ Բայց չեմ գիտեր այս պահուս ի՛նչ կը զգամ. խղճմտանք մը կ'ընկճէ զիս։ Ես որ չէի կրնար տեղ մը հաստատուիլ, հիմա չեմ ուզեր տեղէս շարժիլ։ Կ'երեւայ թէ կերպարանափոխութիւն մը առաջ կու գայ իմ մէջս։ Գաղափարներս շատ փոխուած են. կը փափագիմ ընտանեկան կեանք մը սկսիլ։ Եւ որովհետեւ ինքզինքիս վրայ վստահ չեմ, կը փափագիմ որ այդ ներքին կենցաղը փայլուն ու ուշագրաւ ըլլայ, որպէս զի հաճոյքով ապրիմ անոր մէջ։ Կոմսը մեծ հարստութիւն մը ունի, ինչպէս նաեւ ես, որով ճոխ ու շքեղ բնակարան մը պիտի ունենանք։ Մեր ունեցած յարաբերութեանց պատճառաւ շատ մարդ պիտի ընդունինք։ Անկարելի է որ այդքան փայլուն կեանք մը հաճելի չթուի ինծի։ Մարդ ճամբորդութիւններով չի կրնար իր կեանքը անցունել միշտ, սիրելի Տիկին Սթիւարթ, և հիմա պէտք կը զգամ հանդարտիկ ու կանոնաւոր բնակարան մը ունենալու։ Մէկ խօսքով, կ'ուզեմ կարգ մը ամուսիններու նման ամուսնանալ, կեանքի լաւ վախճան մը ունենալու համար։ Եւ հաւատացէք որ ամէնէն բանաւոր միջոցն է զոր կ'ընտրեմ։ Իմ բնաւորութիւնս և ճաշակներս նկատի առնելով՝ եթէ իմ տարիքս երիտասարդի հետ ամուսնանայի, հաւանական էր որ ընտանեկան կեանքս վարդագոյն չըլլար։ Երիտասարդ ամուսին մը ինծի նկատմամբ չպիտի ունենար այն բարեացակամ խանդաղատանքը, որուն վստահ եմ թէ առարկայ պիտի ըլլամ կոմսին կողմէ։ Եւ յետոյ կը զգամ թէ մէկը պէտք է վարէ զիս, ու Պ. դը Քանալհէյլ հեղինակութիւն պիտի ունենայ իմ վրաս։ Մանաւանդ որ շատ անկեղծ եմ, և արդէն իսկ սիրտս բացած եմ կոմսին։ Գիտէ թէ ի՛նչ կը զգամ և կ'ըմբռնէ ինչ որ կը փափագիմ։ Աչքերը գոց չամուսնանար ինծի հետ և վստահութիւն ունի ապագային վրայ։ Ինչո՞ւ համար անկէ նուազ լաւատես ըլլամ։

(Շարունակելի)

թիւնն ալ հետզհետէ պիտի վերնայ։ Այսպէս, արհեստաւորը մէկ կողմէ աշխատելով և միւս կողմէ ալ իր յարգը պակսելով՝ պիտի ըլլայ ինքզինքն մուրացիկը, կօշիկ վաճառականներուն ստրուկը և յաճախորդներու խաղալիքը։ Ուշագրաւ պարագայ մըն ալ սա է թէ կօշիկ վաճառականները միանգամայն արհեստաւոր ալ են. որով թէ հատով կը ծախեն և թէ կոտով։ Կոտով ծախող վաճառականին շահը սա կերպով կը պարզաբանուի. 1. Այն կոտը՝ մասը բնականաբար բուն արժէքէն աւելի կը ծախէ. 2. Իրեն ալ կոտը կ'աւելնայ, շահէն զատ, որ ձրի ըսել է. 3. Ժողովուրդը դէպի այն վաճառականը մեծ համարում մը կ'ունենայ թէ իր յաճախորդները գոհ ձգելու համար, աւելի ամուր և դիմացկուն կօշիկ պիտի գործածէ իր շինած կօշիկներուն։

Սպարթա   ՍԵՐՈՎԲԷ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Մաքսային վէճը.— Ուաշինկթընի դահլիճին որոշումը.— Պ. Հէյի կարծիքը։

Ուաշինկթըն, 21 յունիս.— Նախարարաց Խորհուրդը, այսօր, գլխաւորաբար զբաղեցաւ ռուսական կարգ մը բերքերու մասին հաստատուած մաքսերու խնդրով։ Միաձայնութեամբ հաւանութիւն յայտնեց անոնց և յանձնարարեց գանձային նախարարին, որպէս զի այդ միջոցով յայտարարութիւն մը հրատարակէ՝ թիւրիմացութիւնները ցրուելու համար։ Կը յուսացուի որ այդ յայտարարութեան հետեւանքով արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ իրողութիւնը այնպէս պիտի ներկայացնէ որ Ռուսիա ետ առնէ իր որոշումը և ցոյց տայ թէ մաքսային խնդիրներու մէջ չուզեր անիրաւութիւն մը ընել Մ. Նահանգաց։ Ուաշինկթընի դահլիճը այնպէս կը նկատէ թէ ամերիկեան յաւելումը խիստ չատ է։ Կը հաւատայ որ Ռուսիա եթէ բոլորովին բարեկամական տրամադրութիւններ ունի, պիտի ապացուցանէ անոր որ այդ գործին մէջ ունեցած ընթացքը՝ Մ. Նահանգաց մէջ Ռուսիոյ նկատմամբ բարեկամական զգացումներ առաջ բերելու հանգամանքը չէ ունեցած։ Պ. Հէյ քիչ ատենէն դիտողութիւններ պիտի ընէ Ռուսիոյ, պիտի բացատրէ ամերիկեան տեսակէտը և պիտի ցոյց տայ թէ փոխադարձ միջոցներ ձեռք առնելով, հարկադրուած գործած է, առանց կատարելապէս տեղեակ ըլլալու իրողութեան։

Նիւ-Եորք.— Ուաշինկթընի կարգ մը միջավայրերուն մէջ կ'ըսուի թէ արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ համակարծիք չէ գանձային նախարարին ընթացքին՝ հանդէպ Ռուսիոյ։ Պ. Հէյ փափաքող է նպաստաւոր համաձայնութեան մը՝ աշխուժեան մը հետ որ երբեմն աջակցած է Մ. Նահանգաց տարած քաղաքականութեանը Չինու մէջ։ Ուաշինկթընի ռուսական դեսպանն ալ կը յայտարարէ թէ ինք ալ բաղձացող է համաձայնութեան մը թէ՛ ելմտական և թէ քաղաքական խնդիրներու մասին։ Նիւ Եորք Թրիպիւն կը հերքէ այն լուրը թէ Մ. Նահանգները կ'ուզեն մաքսային պատերազմ մը առաջ բերել. նոյն թերթը կը յայտարարէ թէ Մ. Նահանգաց մաքսային օրէնքները միշտ Ուաշինկթընի մէջ պիտի պատրաստուին, մեկնուին ու գործադրուին և ոչ թէ Բեդերսպուրկի մէջ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱԶԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Անհամաձայնութիւններ կը շեշտուին.— Պ. Պ. Մորլիի ու Ասքիթի ճառերը.— Անխուսափելի հերձուած մը։

Լոնտոն, 21 յունիս.— Անգլիոյ ազատական կուսակցութիւնը կարելի է հիմակուընէն չափ սաստիկ տագնապ մը չէր անցուցած. շատ հաւանական է որ նոր պառակտումներ տեղի ունենան։ Պ. Մորլիի կողմէ վերջերս, իր պաշտօնակիցներէն մէկ քանիին դէմ եղած ամբաստանութիւնը թէ իրենց գաղափարները ուրացած են, ցեղական վիճաբանութեանց ժխորին մէջ նախ աննշմարելի անցաւ։ Քուինս Հոլի միթինկը նորէն մէջտեղ հանեց այդ ամբաստանութիւնը։ Պ. Ասքիթ ալ ճառ մը խօսեցաւ որ այդ տեսակէտով բաւական շահեկան է։ Ազատականներու հացկերոյթի մը մէջ Պ. Ասքիթի արտասանած ճառը շատ ընդմիջուեցաւ։ Դիւրին էր ըմբռնել թէ ատենաբանին յայտնած գաղափարները ամէնուն հաճելի չէին թուեր։ Այս առթու իսկ, Մոռնինկ Լիտըր, որ սովորաբար շատ արմատական է, կը ջանար մեղմացնել անոր նշանակութիւնը, որպէս զի կռիւը չսաստկանայ, իսկ Տէյլի Նիւզ խստիւ կը քննադատէր Պ. Ասքիթը և կ'ըսէր.— «Այս տագնապին մէջ ազատական կուսակցութեան պարտականութիւնն է միշտ և ամէն տեղ իր անդրդուելի վստահութիւնը ցոյց տալ Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրմէնի և անոր գործակիցներուն։ Եթէ Պ. Ասքիթ կ'ուզէ անոնցմէ բաժնուիլ, բան մը չենք կրնար ընել. ցաւ միայն կրնանք յայտնել արարքի մը առթիւ որուն անձնական վշտացումէ զատ ուրիշ պատճառ մը չենք կրնար գտնել։» Այս իրիկուան հերձուածը աւելի անխուսափելի կամ անդարմանելի կ'երեւայ։ Սթանտըրտ իրիկուան իր թիւին մէջ կատարուած իրողութիւն մը նկատելով զայն, կ'ըսէ.— «Ամէն կողմէ ինչ որ կարելի էր եղաւ՝ երկու մասերը իրարմէ զատող անհամաձայնութեան անհաշտելի կէտերը երեւան հանելու համար. խզման շարժումը հիմա այն կէտին հասած է որ նոյն իսկ առերեւոյթս միաբանութիւն մը ցոյց տալու մասին ալ խնդիր չկայ։» Ուեսթմինսթըր Կազեթ ալ կ'ըսէ.— «Հաշտութեան մեր ծրագիրները աւելի կամ նուազ անհամբերութեամբ մերժուեցան երկու կողմէն։ Հիմա կրնանք դիտել Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրմէնի մարմնոյն վրայ Պ. Ասքիթի մղած մահացու ճակատամարտը Պ. Մորլիի դէմ, գիտնալու համար թէ այդ երկուքէն ո՛րը ստուար մեծամասնութիւն մը ունի, վասն զի գլխաւոր կէտը Պ. Մորլիի կողմէ ուրբաթ օրուան հացկերոյթին մէջ յայտնուած այն յաւակնութիւնն է թէ կրնայ ազատական կուսակցութիւնը կազմել՝ դուրս ձգելով Պ. Ասքիթի բարեկամները։ Պ. Ասքիթ մինչեւ հիմա ամէն կերպով աշխատեցաւ ներդաշնակութիւնը պահպանելու և իր պաշտօնակիցներուն հետ ուղղամտութեամբ վարուելու համար։ Պ. Ասքիթ հանդարտաբարոյ և ողջախոհ մարդ մըն է. ուստի չի կրնար ըլլալ որ իր խօսքերուն հետեւանքը չգուշակած և գործի ալ ձեռնարկելու մտադիր չեղած խօսի։ Այդ տեսակ կռիւ մը, ինչպէս ըսինք, Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրմէնի մարմնոյն վրայ միայն կրնայ կատարուիլ, և այդ է խնդրին ծանր կողմը։ Այս առթու կը պահանջուէր անկէ կամ Պ. Մորլին ընտրել և կամ Պ. Ասքիթը։ Ազատական կուսակցութեան հիմակուան մտային վիճակին մէջ, անոր պետը պարտաւորուած է կամ իր աջ թեւը մերժել և կամ ձախ թեւը։ Բայց այդ պարագային, անխուսափելի հերձուած մը առաջ պիտի գայ և ազատական կուսակցութեան ալ վերջը։»

Եթէ խնդիրը այդ վիճակին մէջ է, Անգլիոյ նախարարութիւնը իրբեւ հակառակորդ յիսունի չափ Իրլանտացիներ պիտի ունենայ իր դէմը, որոնց միակ նպատակն է արգելք ըլլալ գործերու ընթացքին, որչափ ատեն որ Տըպլինի մէջ իրենց յատուկ Խորհրդարանը չունենան։ Բրիտանական Խորհրդարանը պիտի զրկուի — ոչ ոք գիտէ թէ որքան ատենի համար — այն ընդդիմութենէն զոր Պ. Պալֆուր, դեռ վերջերս նախարարական մեծամասնութեան մը չափ անհրաժեշտ կը նկատէր գործերու բարւոք ընթացքին համար։

ՖԻՆԼԱՆՏԱ

Ֆինլանտայի Նահանգային Ժողովը.— Զինուորական օրինագիծը.— Ռուսական օրինագիծը.— Վիճաբանութիւններ պետական Խորհուրդին մէջ։

Ֆինլանտայի Նահանգային Ժողովը 1899ին Նոյեմբերին մէջ նկատողութեան առաւ զինուորական օրինագիծ մը որ կ'առաջարկէր ջնջել Ֆինլանտայի զինուորական խնդիրներու վերաբերեալ հիմնական Օրէնքի առանձնաշնորհումները. Ժողովը միաձայնութեամբ մերժեց այդ օրինագիծը. թէեւ Ռուսիոյ կայսրը, այն է Ֆինլանտայի մեծ-դուքսը՝ հաւանեցաւ թէ ինք կ'ուզէր որ Ժողովը ընդունի այդ օրինագիծը, առանց որ և է փոփոխութիւն ներմուծելու. Ժողովը իր բարեկամական մտադրութեան ապացոյցը տալու համար՝ զինուորական ուրիշ օրինագիծ մը քուէարկեց, զոր պատրաստած էին չորս նահանգներու պատուիրակները։ Այդ ծրագրին մէջ Օրէնքին բոլոր ազատ տրամադրութիւնները փրկելէ յետոյ՝ ռուսական ծրագրին զինուորական բոլոր էական կէտերն ալ ներմուծուած էին։ Ֆինլանտայի կուսակալ զօրավար Պոպրիքովի և պատերազմական նախարար զօրավար Քուրոբաթքինի առած խորհուրդին վրայ՝ Զարը նկատողութեան չառաւ Նահանգային Ժողովին որոշումը և հրամայեց որ զինուորական օրինագիծը Պետական Խորհուրդին քննութեան ենթարկուի։ Խորհրդակցութեանց արդիւնքը յայտնի չեղաւ, որովհետեւ նիստերը հրապարակային չէին։ Այսու հանդերձ, Էթուալ Պէլժ լրագիրը այդ մասին հետեւեալը կը գրէ, զոր վերապահութեամբ կարելի է ընդունիլ.— «Օրինագծին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն պետական Խորհուրդի նիստերը շատ աղմկալից էին. նախագահ մեծ-դուքս Միխայել Նիքոլայեվիչ և Օլտենպուրկի Ալեքսանդր իշխանը Խորհուրդին կարգ մը անդամներուն հետ համակարծիք՝ ռուսական ծրագրին ի նպաստ քուէարկեցին, մինչ մեծամասնութիւնը, իրենց գլուխ ունենալով Վլատիմիր և Ալէքսիս Ալեքսանդրովիչ մեծ-դուքսերը, հակառակ քուէ տուին։ Մեծ դուքս Վլատիմիր առաջարկեց Ֆինլանտական Նահանգային Ժողովին կողմէ պատրաստուած ծրագիրը ընդունիլ։ «Այդ ծրագիրը արդարացի ու բանաւոր կը գտնեմ, ըսաւ Մեծ-դուքսը. անիկա ամէն տեսակէտով կրնայ գոհացնել հայցեալ ռուսական շահերը, փրկելով հանդերձ Ֆինլանտայի մեծ դքսութեան անվիճելի զանազան առանձնաշնորհումները։ Կարգ մը բանախօսներու մէջէն պէտք է յիշել Պ. Կոլիուպեվը, որ սա յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Այն վայրկեանէն ի վեր երբ—քսան տարի կայ արդէն—պայքար սկսաւ մղուիլ Ֆինլանտայի դէմ, զայն ռուսացնելու և ռուսական նահանգի վերածելու յայտնի նպատակով, ջերմագին հետաքրքրուեցայ այդ խնդրին և սկսայ նոյն իսկ շուետերէն սորվիլ, որպէս զի կարենայի այդ լեզուով քաղաքականութեան վրայ գրուած տեսակէտները և լրագիրներուն յօդուածները հասկնալ, մինչ նոյն ատեն յաջողեցայ ձեռք անցընել ֆինլանտական խնդրի վրայ ուրիշ լեզուներով գրուած հրատարակութիւնները. աւելորդ է ըսել թէ Ֆինլանտայի դէմ յօդուած հրատարակող ռուս լրագիրներն ալ կարդացած եմ։ Ասիկա ըսելէ յետոյ, բացարձակապէս կը յայտարարեմ թէ Ֆինլանտայի դէմ մղուած պայքարը հիմնուած է զրպարտութեանց և ստութեանց վրայ։ Ուստի Խորհուրդին պերճաշուք Նախագահէն, կը խնդրեմ որ հրամայէ պետական Խորհուրդին մէջ արձանագրել այս յայտարարութիւնս։»

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Պուէր գերիները.— Քինոք վաճառատունը.— Քուինս–Հոլի միթինկը։

Լոնտոն, 22 յունիս.— (Բերլինեան Թերթի մը Թղթակցէն).— Անգլիոյ Խորհրդարանին և լրագրութեան մէջ քաղաքական անձնաւորութեանց լեզուն այս միջոցիս բաւական կծու է՝ որուն նմանը չէր տեսնուած մինչեւ հիմա։ Պ. Չէյնինկ, այսօր, նորէն մէջտեղ հանեց Ահմէտնակարի պուէր գերիներուն և նոյն ամրոցին առողջապահական կացութեան խնդիրը։ Հնդկաստանի նախարար Լորտ Ճորճ Համիլթըն քիչ մը անհամբեր դէմքով պատասխանեց և ըսաւ.— «Մէկէ աւելի անգամներ յայտարարեցի թէ բանտարկեալները տեղափոխելու մտադրութիւն չկայ. նաեւ երէկ ըսի թէ այդ կայանը Հնդկաստանի ամէնէն ողջապահիկ և հաճելի տեղը նկատուած է։» Քինոք վաճառատունը նորէն խօսիլ կուտայ իր վրայ. առաջարկեր է կառավարութենէն աւելի աժան ռազմամթերքներ տալ կամաւորներուն, բայց կառավարութիւնը մերժեր է նոյն կարգադրութիւնը։ Պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիք ըսաւ թէ այդ ռազմամթերքները լաւ տեսակէ չեն և թէ կրնայ ըլլալ որ հրացանները անոնց գործածութեան հետեւանքով աւրուին։ Վերջապէս ձեռք առնուեցաւ Քուինս-Հոլի միթինկին խնդիրը։ Կլասկոյի համալսարանին ներկայացուցիչը, պահպանողական, հարցուց թէ այդ գումարման հետեւանքով տուրք վճարողները ի՛նչ պիտի հատուցանեն իբրեւ ոստիկանութեան ծախք։ Պ. Ռիդչիթըր ըսաւ թէ այդ ծախքը պէտք է լրագիրներէն առնել՝ որոնք իրենց ընթերցողները գրգռեցին խանգարել միթինկը։ Վերջապէս ներքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ կառավարութիւնը բնաւ արտասովոր ծախք մը չէր ըրած այդ առթիւ։ Պ. Ուինսթըն Չըրչիլ ըսաւ թէ աւելի աղէկ է խօսեցնել տալ Պ. Լապուշէրը ու անոր բարեկամները, վասն զի ատով միայն կարելի է խորշելի ընծայել անոնց ունեցած գաղափարները։ Ատոր վրայ Պ. Ռէտմընտ ոտքի ելաւ և անոր ետեւէն բոլոր Իրլանտացիները։ Ատենապետը անմիջապէս «Ի կարգ, ի կարգ» գոչեց յուսահատ ձայնով մը, բայց շատ դժուարութեամբ կրցաւ նստեցնել տալ Պ. Ռէտմընտը որ չկրցաւ խօսիլ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Պոքսըրներու պետ մը դեսպան կարգուած.— Զաւն իշխանին ուղեւորութիւնը.— Միսիոնարներու սպանութիւն։

Բեքին, 21 յունիս.— Չինու կայսրը Ճաբոնի չինական դեսպան կարգեց արտաքին գործոց Խորհուրդին նախկին դերնախագահ Նա–Թունկը՝ որ իբր Պոքսըրներու պետ ճանչցուած է, և որուն անունը քիչ մնաց նշանակուէր այն պաշտօնատարներու ցանկին մէջ՝ որոնց գլխատումը կը պահանջէին օտար դեսպանները։ Չէ յուսացուիր որ Ճաբոն իբրեւ դեսպան ընդունի այդ անձը։

—Զաւն իշխանը մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնէ յուլիսի կէսին դէպ ի Գերմանիա ճամբայ ելլելու համար։ Անոր հետեւորդներն են քսան պաշտօնեաներ և յիսուն սպասաւորներ։ Ուսեալ բազմաթիւ Չինացիներ կ'աշխատին իշխանին հետեւորդներուն մէջ ընդունուիլ, վասն զի շատ փափաքող են Եւրոպան տեսնել։ Նոյն իսկ յանձն կ'առնեն ամէնէն ստորին պաշտօնը, բաւական է որ իշխանին հետեւորդներէն ըլլան։

—Զրոյց ելաւ թէ, ապրիլ ամսուն, Թունկ-Թու-Սիանկի զինուորները Պելճիքացի չորս միսիոնարներ սպաննած են։ Բէքինի պելճիքական դեսպանը, այսօր, պատգամաւորութիւն մը ղրկեց Սիւմ-Բիւլ-Բան, իրողութիւնը ստուգելու։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Թրանսվալի ու Օռանժի ապագան — Պուէր կիները ու տղաք.— Լրագրական չանեկան դատ մը.— Հանքեր։

Լոնտոն, 22 յունիս.— Հարաւային Ափրիկէի մէջ գաղթականութիւն հաստատելու համար կազմուած յանձնաժողովը արդէն հրատարակեց իր տեղեկագիրը։ Յանձնաժողովը իբրեւ էական պայման կ'առաջարկէ բրիտանական բազմաթիւ գաղթականներ ղրկել Թրանսվալ ու Օռանժ, վասն զի պատերազմէն ողջ մնացած Պուէրները կը կորսուին այդ նոր տարրին մէջ։ Յանձնաժողովը կը յարէ թէ այդ գործը շատ դիւրին պիտի ըլլայ. կը յանձնարարէ մասնաւոր գրասենեակ մը հաստատել, որուն կեդրոնը Թրանսվալի մէջ ըլլայ և Պլէօմֆոնթայնի մէջ ալ ճիւղ մը ունենայ։ Այդ գրասենեակին պաշտօնը ըլլայ վարել հողերու գնումը, գաղթավայրի ընտրութիւնը, վարկերու յանձնումը, արտօնութեանց հսկողութիւնը և աքլօռներու ու գործիքներու գնումը։

—Հնդկաստանի նախկին փոխարքայ Լորտ Ռիփըն նամակով մը բողոքած է այն դրութեան դէմ, որով Հարաւային Աֆրիկէի մէջ բանակեղեր կը հաստատուին փախստական պուէր կիներու և տղոց համար։ Լորտ Ռիփըն կ'ըսէ թէ ամօթ է որ այդ կարգի բաներ պատահին բրիտանական վարչութեան ներքեւ, թէ ասիկա Անգլիոյ համբաւին կը վնասէ և թէ յանցաւորը մարդերը չեն, այլ դրութիւնը։ Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրմէն ալ նամակով մը կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ քաղաքականութիւնը բնաւ չի համապատասխաներ ժողովուրդ մը բնաջինջ ընել բռնութեամբ։

Պերլին, 21 յունիս.— Այսօր Պէրլինի նախնական դատարանը զբաղեցաւ հարաւային Ափրիկէի գործերուն հետ վերաբերութիւն ունեցող դատով մը։ Տոքթ. Լիման, կարգ մը յօդուածներ հրատարակելով Լայբցիկի լրագրի մը մէջ, ըսած էր թէ տէՊիրս Ընկերութիւնը քանի մը միլիոն ծախսած է Գերմանիոյ մէջ՝ դադրեցնելու համար Պուէրներու նպաստաւոր կարծիքի շարժումը. միայն 1,200,000 մարք Քէօլն ղրկուեր է, անգլիասէր հոսանք մը առաջ բերելու համար։ Քէօլնիշէ Զայթունկ, կարծելով որ իրեն կ'ակնարկէ, խստիւ քննադատեց և դատ բացաւ իր կարծեցեալ զրպարտողին դէմ։ Այս վերջինը քննութիւն պահանջեց և վերջապէս խնդիրը ներկայացաւ Պէրլինի նախնական դատարանին։ Տոքթ. Լիման անձամբ ներկայացած էր և Քէօլնիշէ Զայթունկի կողմէ ալ Տոքթ. Լօք ու Շմիտ։ Դատարանը վճռեց թէ նոյն լրագիրը իրաւունք ունէր մերժել՝ կաշառակերութեան համար իրեն դէմ եղած զրպարտութիւնը, բայց այդ մերժումը վիրաւորիչ կերպով կատարուած էր Տոքթ. Լիմանի նկատմամբ. ուստի Քէօլնիշէ Զայթունկի խմբագիրները՝ Տոքթ. Լօք ու Շմիտ դատապարտուեցան՝ առաջինը հարիւր մարք տուգանքի ու տասը օրուան բանտարկութեան և երկրորդը՝ երկու հարիւր մարք տուգանքի և քսանվեց օրուան բանտարկութեան։ Դատարանը յայտարարեց թէ Քէօլնիշէ Զայթունկի համար այդ պայմաններուն մէջ հաստատուած չէ որ կաշառակերութիւն ըրած ըլլալով Պուէրներու հակառակ հոսանք մը առաջ բերած ըլլայ։ Տոքթ. Լօք ու Շմիտ վերաքննութեան դիմեցին դատարանին այդ վճռին դէմ։

Վիեննա.— Ֆրէմտէնպլաթ կը հրատարակէ շահեկան նամակ մը Եոհաննէսպուրկէն՝ Ռանտի ոսկեհանքերու մասին։ Հեղինակը շատ յուսալից է թէ Լորտ Միլների խոհական և ազդու վարչութեան շնորհիւ լաւ արդիւնքներ ձեռք պիտի բերուին, բայց պէտք չէ մոռնալ թէ, կ'ըսէ, Թրանսվալի կառավարութիւնը շատ թեթեւ ուղղակի տուրք մը կ'առնէր հանքերէն։ Իրաւ է որ անուղղակի տուրքերը շատ բարձր էին, բայց հանքի տէրերուն գլխաւոր բողոքը այն էր թէ Թրանսվալի կառավարութիւնը առած դրամէն բան մը չէր ծախսեր հանքերու տնտեսական կացութեանը մասին։ Ֆրէմտէնպլաթի թղթակիցը կ'ըսէ որ երբոր նոր կացութեան պատճառաւ հանքերը, որքան ատեն որ պատերազմի ծախքը անոնց վրայ ըլլայ, սա օգուտը պիտի ունենան որ արտադրութեան ծախքը պիտի նուազի՝ իբրեւ արդիւնք օրէնքին խստիւ գործադրուելուն։ Գլխաւոր ծախքը սպիտակամորթ և սեւամորթ գործաւորներուն օրականն է։ Ընկերութիւնները որոշած են սեւամորթներուն օրականը միայն զեղչել։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիա եւ Գերմանիա.— Իտալիոյ Ծերակոյտ.— Սերպիոյ թագաւորն ու թագուհին.— Քաղաքային վարչութիւնը Փիլիպպեանց մէջ։

Բեդերսպուրկէն Պէրլինի գերմանական թերթի մը կը հեռագրեն թէ Զարը վերջնապէս ընդուներ է Վիլհէլմ կայսեր հրաւէրը, ներկայ գտնուելու համար Տանցիքի մէջ տեղի ունենալիք գերմանական մեծ ռազմափորձերուն։ Զարը Բօրէնհակէն Տանցիկ պիտի երթայ, յետոյ դարձեալ Բօրէնհակ պիտի դառնայ և անկէ ալ Զարուհիին հետ պիտի ուղեւորի Հէսի մէջ գտնուող Ուոլֆսկարթէնի դղեակը։

—Իտալիոյ Ծերակոյտը անցեալ ուրբաթ օր վիճաբանութիւն կատարեց արտաքին գործոց պաշտօնատան ելմտացոյցին վրայ։ Պ. Բրինէթի կրկնեց Երեսփ. Ժողովին մէջ ըրած յայտարարութիւնները՝ ի մասին Ամերիկայի և Չինու իտալական գաղութներուն գաղթումին։ Ապացուցից թէ Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութեան նպատակը պէտք է ըլլայ ազգային շահերը փրկել հո՛ն, ուր իրապէս գոյութիւն ունին և վնասուած են. Արդարեւ, Միջերկրականի մէջ իտալական շահերը գաղթոցներէն կերպով ապահովուած են։ Իտալիա կրնայ գիտակցօրէն ըսել թէ ազդուապէս նպաստած է խաղաղութեան պահպանման։ Եւրոպայի մէջ կազմուած տէրութեանց խումբերը ա՛լ եւ խաղաղութեան տարր մըն են, որոնք կը ձգտին յարաբերութիւնները նուազ ձգտեալ ընել մեծ ազգերու միջեւ։ Քսան տարի առաջ, անկարելի իրողութիւն մը կը թուէր տէրութեանց համաձայնութիւնը Չինու դէպքերուն մէջ. Չինու մէջ տեղի ունեցածը կ'ապացուցանէ թէ մեծ ճամբայ մը առնուած է դէպ ի խաղաղութեան վիճակը, որ հետզհետէ հաստատուն կը դառնայ։ Ծերակոյտը ընդունեց արտաքին գործոց պաշտօնատան ելմտացոյցը։

—Սերպիոյ Ալեքսանդր թագաւորին և Տրակինա թագուհիին Ռուսիա ուղեւորիլը, որ քանիցս ծանուցուեցաւ ու հերքուեցաւ, այս անգամ վերջնականապէս որոշուած է առաջիկայ սեպտեմբեր ամսուն։ Բեդերսպուրկի սերպիական դեսպան Պ. Նովագովիչ պաշտօնական զեկոյց մը ստացած է թէ Զարը հաճոյքով պիտի ընդունի Սերպիոյ թագաւորն ու թագուհին։

—Յուլիս 4ին, քաղաքային վարչութիւնը պիտի հաստատուի Փիլիպպեանց մէջ։ Սպաներէնը հինգ տարի ալ պիտի գործածուի դատական գործերու մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սանիէի աստիճան տրուեցաւ Ղալաթիոյ օտար ատեանքներու մաքսատան թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Րէֆէթ պէյի։

—Արդայի օսմ. փոխ-հիւպատոս ու քարտուղար անուանուեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան հաշուակալութեան դիւանին քարտուղարներէն Սիւատ էֆ.։

—Մուշի գաւառին կառավարչի օգնական անուանուեցաւ Բազարճքեօյ գաւառակին գայմագամի օգնական Նշան էֆ., որուն յաջորդեց Բօլու գաւառակին գայմագամի օգնական Արմենակ էֆ.։

—Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Թիֆլիսանէի Շէրիի դատարանին առաջին քարտուղար Խօճէք Լութֆի էֆ.ի, Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Զէյթունի գայմագամ Անասթաս էֆ.ի և օգնականին՝ Իզզէթ պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ առաղձներու մաքսատան հաշուակալութեան առաջին քարտուղար Ալի էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ նոյն մաքսատան գանձապետ Իսմայիլ էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆքաթ՝ Շէյխիւլ-Իսլամի խորհրդական Ապտիւլղատէր Ռաշիտ էֆ.ի կնոջը։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Ամեն. Տ. Եոաքիմ Գ. անցեալ օրը թէ՛ Մեծ եպարքոսին և թէ դատական ու կրօնական գործոց նախարարին պաշտօնական այցելութիւն տուած ատեն, բանախօսութիւններ արտասանեց, երախտագիտութիւն յայտնելով Վեհ. Սուլթանին կողմէ իրեն նկատմամբ եղած շնորհներուն համար և բարեմաղթութիւններ ըրաւ. նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց կայս. կառավարութեան։ Մեծ Եպարքոսը պատասխանելով ըսաւ թէ ամէն կերպով իր աջակցութիւնը պիտի նուիրէ, Ն. Սրբազնութեան պաշտօնավարութիւնը դիւրացնելու համար։ Մեծ Եպարքոսը յետոյ տեսակցեցաւ Տ. Եոաքիմ Սրբազանի հետ և ըսաւ թէ կատարելապէս կը յիշէ զայն Սէլանիկի մետրապոլիտ եղած ատեն և թէ Ն. Սրբազնութիւնը պահած է իր առողջութիւնը, մինչդեռ ինք կրած է տարիքին հետեւանքները։

—Երկուշաբթի օրը Ֆէնէրի մայր եկեղեցիին հանդիսներուն ներկայ էր նաեւ անգլիացի երէց Տ. Թիլլոյ որ յետոյ, Պատրիարքարանի որահին մէջ, Տ. Եոաքիմ Գ.ը շնորհաւորեց Քէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսին անունով և յոյս յայտնեց թէ Օրթոտոքս Եկեղեցին և Անկլիքան Եկեղեցին յարաբերութիւնները պիտի պահպանուին։ Ն. Սրբազնութիւնը շնորհակալութիւն յայտնեց և ապահովցուց թէ Անկլիքան Եկեղեցին հետ յարաբերութիւնները պիտի շարունակուին եւ ապագային աւելի հաստատուն պիտի ըլլան։

—Բուլղարացիներու Պատրիարքական Փոխանորդը, երէկ, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Տ. Եոաքիմ Սրբազանին։

—Յունաց Պատրիարքարանին Խառն Ժողովը, այսօր, առաջին անգամ ըլլալով պիտի գումարուի Տ. Եոաքիմ Սրբազանի նախագահութեամբ։

—Երէկ, Տ. Եոաքիմ Սրբազան իր ներկայութեանը ընդունեց Պատրիարքարանին բոլոր պաշտօնեաները և ծանոյց թէ իրենց պաշտօններուն մէջ վերահաստատուած են։

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Եւրոպա փախչելով կայս. կառավարութեան դէմ խռովարարական հրատարակութիւններ ընող անձանց նկատմամբ արձակուած վճիռները, օսմ. դեսպանատանց միջոցաւ, հաղորդուին նաեւ այդ անձերուն գտնուած տեղերու կառավարութեանց. նաեւ այն անձերը՝ որոնց մասին տրուած վճիռները վերջնական հանգամանք ստացած են, ուր որ տեսնուին անմիջապէս ձերբակալուին և անոնց կալուածներու մասին ալ օրինական գործողութիւնները կատարուին։ Մեծ-Եպարքոսը, յատուկ Յանձնաժողովին որոշմամբ, այդ մասին հարկ եղած զեկոյցը ըրաւ Ներքին ու արտաքին գործոց Նախարարութեանց։ Խնդիրը ծանուցուեցաւ նաեւ դատական նախարարութեան։ Այդ կարգի անձերու նկատմամբ վճիռներու վաւերական պատճէնները, կայս. Իրատէի մը համաձայն, արդէն կը յանձնուին արտաքին գործոց նախարարութեան։ Դատական նախարարութիւնն ալ գրեց ոստիկանութեան նախարարութեան և բոլոր ընդհանուր դատախազներուն ձերբակալել վերոյիշեալ դատապարտեալները. Նաեւ անոնց կալուածներու գրաւման համար ալ հարկ եղածը ծանուցուեցաւ Տէֆթէրխանէի վարչութեան և ընդհանուր դատախազներուն։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Խորհրդարանին անդամներէն Տոքթ. Հէրցլ, կ'ըսէ Իգտամ, որ անցեալները Կ. Պոլիս եկած և յետոյ Լոնտոն դացած էր, տեսակցութիւն մը ունեցեր է Տէյլի Մէյլի խմբագիրներէն մէկին հետ։ Տոքթ. Հէրցլ յայտարարեր է թէ Կ. Պոլիս գտնուած ատեն Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած և կայս. մեծարանքներու արժանացած է, որուն համար երախտագէտ է, թէ մեծապէս կը գնահատէ Ն. Վեհափառութեան փափկանկատութիւնը ու բարձր ձիրքերը և թէ Վեհ. Սուլթանը ամենամեծ խնամք կը տանի Իր կայս. երկիրներուն նիւթապէս ու բարոյապէս յառաջդիմութեանը։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր, ինչպէս երէկ ծանուցինք, կիրակի օրը Թարապիոյ դեսպանատան մէկ սրահին մէջ ոտքը սահելով ինկաւ, բայց բարեբախտաբար վնասակար հետեւանք մը չունեցաւ։ Դեսպանը կը շարունակէ իր զբաղումները և առջի օրը Գանտիլլի գնաց։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ դեսպան Պ. Լէյշման, երկուշաբթի օրը, մեկնեցաւ Արեւելեան ճեպընթացով։ Դեսպանատան բոլոր պաշտօնեաները Սիրքէճիի կայարանը երթալով ողջերթ մաղթեցին։

ԻՒՂԵՐԸ.— Ինչպէս ծանուցուեցաւ, մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնատանին մէջ քիմիական աշխատանոց մը պիտի հաստատուի խառնուրդ իւղերու տարբերութեանը համար։ Այդ կարգի իւղերու տէրերը, խնդրեցին որ մինչեւ որ այդ որոշումը գործադրուի, իրենց վերադարձուին խառնուրդ եղած, բայց հանրային առողջութեան վնասելու հանգամանք չունեցող իւղերը։ Չեռնհաս պաշտօնատանը ըստ այնմ որոշեց իրենց տէրերուն յանձնել այդ կարգի իւղերը, բայց ամաններուն վրայ պիտակ մը դնել՝ նշանակելով իւղերուն տեսակը. իսկ թէ՛ խառնուրդ և թէ հանրային առողջութեան վնասող իւղերը գրաւել ու ոչնչացնել։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՄԱՔՍԱՏՈՒՆԸ.— Քանի մը տարիներ առաջ Ղալաթիոյ մաքսատան մէջ գործուած զեղծումներուն առաջ բերած վնասները քննելու մասին յանձնաժողով մը կազմուած էր՝ մաքսատան քննիչներու պետ Ազիզ պէյի նախագահութեամբ։ Յանձնաժողովը աւարտելով իր պաշտօնը տեսեր է թէ զեղծումները երկու ձեւով գործուած են։ Առաջինը՝ Նիսիմ Քոհէնի, Քալոյէլլիի ու Ճորճիատիի անունով եկած լաւ տեսակ քաղվիր չուխաները՝ «Փրիշէլի քաթոր» նշանակելով, և երկրորդը՝ չափերու արձանագրութիւնը եղծանելով։ Առաջին մասին համար միջնորդներու տետրակները ձեռք անցուած են, բայց փոթուրաները մէջտեղ չըլլալով, կարելի չէ եղած հասկնալ այդ տետրակներուն և մաքսատան արձանագրութեանց միջեւ եղած տարբերութիւնները։ Երկրորդ մասին՝ այսինքն չափերու արձանագրութիւնները եղծանելու առթիւ, հաստատուած է թէ հարիւր հազար ղրուշի մօտ վնաս մը կայ։ Յանձնաժողովին պատրաստած տեղեկագիրը մատուցուած է մաքսային վերատեսչութեան որ յանձներ է իրաւաբան խորհրդականին՝ գիտնալու համար թէ այդ վնասը որոնցմէ և ի՛նչ եղանակով պիտի գանձուի։

ԻՍՔԷՆՏԷՐՈՒՆԻ և շրջակայ մաքսատանց 1316 տարուան հասոյթը, 1310 տարուանին հետ բաղդատելով, 495,188 ղրուշ աւելի եղած է։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ երկուշաբթի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Հաճի Տավուտ Ընկերութեան Քոնսաքոֆիանոս շոգենաւը, անցեալ հինգշաբթի առտու, Անամուրի առջեւէն անցած ատեն, գլուխ կողմէ ժայռի մը զարնուելով վնասուեր է։ Նաւապետը անմիջապէս խրեցուցեր է շոգենաւը։ Թէ՛ ուղեւորները և իր ապրանքները ազատուեր են։

ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍԻ կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապէտին փաշա, երկուշաբթի, Միթիլլի ժամանեց քննական պտոյտի համար։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան խառն յանձնաժողովը երէկ գումարուեցաւ։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ.— Կիրասոնի Աքքէօյ գիւղախումբին Բէլճէ գիւղին մէջ, ուր երկու հարիւր աւելի Յոյներ կան, յունական եկեղեցի մը կառուցանելու համար արտօնութիւն շնորհուեցաւ։

ԵԼՄԷՆԻ Թօզ գաւառին նախորդ կառավարիչ Հիքմէթ փաշա, կ'ըսէ Իգտամ, դատաստանի պիտի ենթարկուի։

ԳՈՆԵԱՅԷՆ կը գրեն թէ Գերմանիոյ դեսպան Պառոն Մարշալ հոն հասած օրը այցելութիւն տուեր է կուսակալ Ֆէրիտ փաշայի և յետոյ այցելեր է քաղաքին նշանաւոր վայրերը։ Իրիկուան, Ֆէրիտ փաշա իր ամարանոցին մէջ սեղան մը տուեր է ի պատիւ դեսպանին որ բաժակ պարպեր է Վեհ. Սուլթանին կենացը։ Պառոն Մարշալ Ագշէհր այցելելէ ետքը, Կ. Պոլիս դարձեր է։

ԾԱՂԿԱԽՏ.— Պրուսայի կուսակալութեան ծանուցուեցաւ պատժել կարգ մը Հրեաներ որոնք ժամանակին իմաց տուած չէին ծաղկախտի դէպքերը։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Տիմօթուլօ անուն հելլէն աւազակ մը Գարաֆէրիէի մօտ (Սէլանիկ) օսմ. զինուորներու հետ ընդհարում մը ունենալով, գլուխէն զարնուեր ու մեռեր է։ Տիմօթուլոյի մարմինը Գարաֆէրիէ տարուեր է։

ԽՈԶԱԿ.— Պրուսայէն կը գրեն թէ յունիս 1էն 9, նոյն քաղաքը տարուած խոզակներու քանակութիւնն է 450,000 քիլօ որոնք 12 18 ղրուշի ծախուեր են։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ լրագիրը կ'ըսէ թէ մայիս 21ին տեղացած յորդահոս անձրեւէ մը հեղեղներ գոյանալով Սորխոր գիւղին մէջ վրան մը ողողեր է, ուր գործաւորներ կը գտնուէին։ Այդ միջոցին Ճղմէճիօղը Մկրտիչ անուն գիւղացի մը խեղդուեր է։

ՏԻՏԻԱՂԱՃԷՆ երէկուան թուականով կը հեռագրեն թէ երեք օրէ ի վեր անձրեւ կը տեղայ և զանազան վնասներ կը հասցնէ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Բոր-Սայիտի մէջ, երկուշաբթի օրը, ժանտախտէ մահացու դէպք մը պատահեր է։ Զագազիկի ու Մինէի մէջ մինչև հիմա 45 դէպքեր ու վեց մահեր պատահեր են։ Կիրակի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ դէպք մը պատահեր է։
—Պուլկարիա քարանթինա սահմանեց Եգիպտոսի ժամանումներուն դէմ։

ԹՈՔԱԽՏԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ.—Լոնտոնի մէջ, Անգլիոյ Թագաւորին նախագահութեամբ, Թոքախտի համաժողով մը պիտի գումարուի, որուն մասնակցելու հրաւիրուած է կայս. կառավարութիւնը։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ նոր կուսակալ Նազըմ պէյ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին գործոց Նախարարին հետ։

ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ նախարարութիւնը գրեց Նիկոմիդիոյ կառավարչին թէ մարդահամարի գործողութեանց նկատմամբ թերացող իմամներուն ու մուխթարներուն ենթակայ եղած տուգանքը պիտի գանձուի այն իմամներէն ու մուխթարներէն որոնց պաշտօնավարած միջոցին գործուած է այդ թերացումը։

ՆՈՐ ԽԱՂՈՂ.—Առջի օրը Պալճըզմայէն Իզմիր տարուեր են նոր բերքէն երկու կողով սեւ խաղող։

ՎՈՅՎՈՏԱՅԻ պահականոցին ոստիկանութեան առաջին գօմիսէր կարգուեցաւ Հիւսէին Համտի էֆ.։

Պ. ՌԱՊՕ, Էրզրումի Փրանսական նորընտիր փոխ-հիւպատոսը, անցեալ օր, պաշտօնական այցելութիւն տուեր է կուսակալ Մէհմէտ Րէշիտ փաշայի որ յետոյ փոխադարձ այցելութեան գացեր է փոխ-հիւպատոսին։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց առաջին կարգի չորս Թորփիլաձիգներ յանձնարարել Անգլիոյ ու Գերմանիոյ նաւագործարաններուն։

ՊԱՆՏԸՐՄԱՅԻ անասնաբոյժ կարգուեցաւ Աֆիոն Գարահիսարի անասնաբոյժ Արթին էֆ.՝ փոխանակ Համբարձում էֆ.ի որ մեռած է։

ՇԱՏԱԿԵՐ.—Մաղնիսայի Թէբէ գիւղին մէջ, անցեալ օր, գիւղացի մը շատակերութեան մեծ փորձ մը կատարելով կերեր է երեք օխա խորոված այծի միս, մէկ օխա բալէ շինուած հօշապ և երեք օխա հաց։ Գիւղացին ըսեր է թէ տակաւին կրնար ուտել, սակայն այդ օրը երրորդ անգամ ըլլալով կը ճաշէր։

ԱՐՃԷՇԻ (Վան) նախկին դատաւորին հարցաքննիչ դատաւոր Շէրիֆ էֆ.ի պաշտօնավարութեանը դէմ բողոքուած ըլլալով, կ'ըսէ Հագիգաթ, քննութիւն կը կատարուի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Գերմանիոյ արտաքին գործոց Նախարարը, անցեալ օր Պէրլինի օսմ. դեսպանին հետ տեսակցած ատեն, գերման կառավարութեան անունով շնորհակալութիւն յայտներ է այն բարեկամութեան համար զոր օսմ. կառավարութիւնը ցոյց կու տայ Գերմանիոյ նկատմամբ։

ԿՆՈՋ ՄԸ ԱՊՏԱԿԸ.—Կիրակի օրը Թէբէ Պաշիի պարտէզին մէջ դեռատի կին մը ապտակ մը զարկաւ «չէք» երիտասարդի մը որ սխալած կ'երեւար, կարծելով թէ այդ կինը շատ դիւրահաւանօրդ դասակարգին կը պատկանի։

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ԿՌԻՒ.—Բերայի Մեծ Փողոցին վրայ, երէկ, դէմ առ դէմ եկան երկու օրիորդներ որոնք շատոնց ատելութիւն ունէին իրարու դէմ. անմիջապէս հովանոցի հարուածները սկսան, բայց խանութպանները միջամտելով ազատեցին երկու օրիորդները։ Կռիւին շարժառիթը անշուշտ երիտասարդ մը ըլլալու է։

ԳԱՎԱԳԻ առջեւ, երէկ, ռուսական Օլէկ շոգենաւը ընկղմեց Միխալ անուն սուզակի մը նաւակ, ուր տասը հոգի կը գտնուէին. ամէնքն ալ ազատուեցան։ Միխալ 450 ոսկիի վնասի հատուցում կը պահանջէ Օլէկի նաւապետէն։

ՑԱՆԴՈՒԳՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Հասան Արնավուտաքի անուն Կրէտացի մը Կ. Պոլսէն Իզմիր գացեր է մակոյկով մը։

ՈՂՋ ՈՂՋ ԱՅՐՈՒԱԾ.—Պրուսայէն կը գրեն. — «Ինէկէօլ գաւառակին Հասան-Փաշա գիւղակին մէջ ահռելի ոճիր մը գործուեցաւ։ Ժամանակէ մը ի վեր ծանր հիւանդութիւն մը ծագած էր գիւղին և շրջականներուն բոլոր աղջիկներուն մէջ, այնպէս որ բոլոր ազգականները մեծ մտատանջութեան մէջ ինկած այս ախտը անհետացնելու համար միջոց կը փնտռէին։ Ամէն բան անօգուտ եղաւ և հիւանդութիւնը դեռ չէր դադրեցներ իր կոտորածը, որ հաւանականաբար աղջկասպան էր։ Օր մըն ալ թշուառականին մէկը կ'ելլայ և մասնաւոր խնդիրներու համար գիւղացիէ մը վրէժ լուծելու նպատակով, կ'ըսէ թէ անոր քոյրն է այս չարիքներուն միակ պատճառը, և կը յաջողի ամէնն ալ համոզել թէ այդ գեղացիին և անոր քրոջ պատճառաւ այդ հիւանդութիւնը մէջտեղ եկած է։ Անգամ մը որ այս լուրը տարածուեցաւ, բոլոր գիւղացիները միասին որոշեցին սպաննել այդ վնասակար արարածները և անոնց բնակած խրճիթին մօտ կրակ մը վառելով քրոջը աչքին առջեւ ողջ ողջ այրեցին եղբայրը։ Այս վայրենի արարքէն վերջը կարմրցած երկաթով խեղճ կնոջ մարմինը խարել սկսան, ստիպելով որ իր ոճիրը խոստովանի։ Կինը շատ գէշ վիճակի մէջ կը գտնուի հիմա։ Կառավարութիւնը անմիջական միջոցներ ձեռք առած է, յանցաւորները ձերբակալելու համար»։

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ.—Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք 0 Կրան Մակազէնի ծանուցման վրայ, զոր քիչ մը անդին կը հրատարակենք, և կը հրաւիրենք զիրենք օգտուիլ այդ եզական առիթէն։ 4—5

SIROP DE RAIFORT

Այն ամէն տղաք որ նողկանքով կը խմեն Մօրիւ ձկան իւղը, ընդհակառակը հաճոյքով կը խմեն Սիրօ տը Ռէֆօռ. Իօտէ տը Կրիմօ եւ Ընկ. բաղադրութիւնը, որ ախորժակը կը գրգռէ, գեղձերը, վզի խոյլերը կը բուժէ, որոնք այնքան վնասակար են առողջութեան։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՄՈՐԹԻՍՄԱՆ

% 5 ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

2,975,300 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

Ե. վիճակահանութիւն, 2(15 Յունիս 1901

900 ամորթի պարտաթուղթեր

2461	էն	2510	67411	էն	67460
5011	»	5060	68811	»	68860
9061	»	9110	92011	»	92060
13511	»	13560	100461	»	100510
16711	»	16760	102011	»	102060
45211	»	45260	113961	»	114010
57211	»	57260	126261	»	126310
58561	»	58610	127561	»	127610
64961	»	65010	131861	»	131910

Ազգային Լուրեր

Բաղէշէն կը գրեն մեզ մայիս 29 թուականով.—«Ամսոյս 17ին Վսեմ. կուսակալը՝ Հասան Հիւսնի պէյ, տարեկան սովորական այցելութեանց շրջագայութը կատարելու համար, հոսկէ մեկնեցաւ Մուշ։ Ողջերթի փութացած էին զինուորական և քաղաքական իշխանութիւնները ու պաշտօնատարները. նոյնպէս Առաջնորդը և հայ երեւելիք։

«—Խիզանայ Ս. Խաչ վանուց որբանոցի վրայ թարմ լուրեր առացանք, որոնք դժբաղդաբար նպաստաւոր չեն։ Որբերու թիւը 15 է աւելի չէ. ուսուցիչը գրագիրն է նաև վանահօր և աւելի ամաթօշակ կըստանայ. որբերուն հագուստ և անկողին չէ պատրաստուած դեռ. ցարդ հասած ամսական նպաստներու կիրառութեան մասին կասկածներ կան։ Կը լսենք որ Բաղէշի առաջնորդ Զիլինկիրեան վարդապետ կարգ մը բացատրութիւններ պահանջած է վանահօրմէն։

«—Անհեթեթ տրտունջներ ու դժգոհութիւններ ծնողած կամ պարագայից յայտնած ըլլալու յանցանքով Խնգիր-Կատարի որբանոցէն ալ երեք որբեր արտաքսուած են, տնօրէնութեամբ հոգաբարձութեան։

«—Տօմինիկեան կրօնաւորներու գալը կ'երեւայ թէ այս անգամ ստոյգ ըլլալու է, որովհետեւ Սղերդ ժամանելնին կը լսուի։ Ասոնք տեղ առած են մինչեւ հոս գալ։ Բաղէշի արգաւանդ հողին վրայ իրենց ոսկիները և առաքելական տակառի հրապոյրովը անշուշտ յաջողութիւն պիտի գտնեն (! ! !)։

— «Ամսոյս 28ին Առաջնորդը Վան մեկնեցաւ, տեղւոյն ուխտատեղիներն ու սրբավայրերը այցելելու և ուխտը ընելու համար։ Ն. Գերապատուութեան հետ գնաց նաև որբանոցի տնօրէն - ուսուցիչ Պ. Գէորգ Մարգարեանն, ուխտաւորի փափաքով։ Այս բացակայութիւնը փափաքելի է որ ամիսէն աւելի չտեւէ, որպէս զի կրօնական խնդիրները երեսի վրայ չմնան և որբանոցն ալ չվնասուի»։

— «Ի բացակայութեան Առաջնորդին, ընթացիկ գործերը պիտի վարէ Պետրոս վարդապետ Շահինեան, փոխանորդաբար։ Առաջնորդին մեկնած օրէն գործի սկսած է արդէն։

— «Խուլթիկի Պոլսոյ պանդուխտներէն Վարդան աղա Վարդանեան իրենց գիւղի վարժարանին բացը գոցելու համար Առաջնորդարանի միջոցաւ չորս օսմ. ոսկիոյ նպաստ մը յղած էր. երկու ուսուցիչներուն ալ մէյմէկ արծաթ պարգեւ և ընդարձակ օրացոյց մըն ալ վարժարանին։ Կը գովենք Խուլթիկցիները և մանաւանդ յիշեալ աղայի համակիր վերաբերութիւնները իրենց ծննդավայրի վարժարանի նկատմամբ»։

— «Անձրեւները պարբերաբար և կանոնաւորապէս տեղացին. հունձքերը յաջող և առատ են։ Ցորենի գինը միջակ կ'ըլլայ. կոտ ցորենը՝ որ առաջ 6—7ի կը ծախուէր, 4½ի կը տրուի»։

—Կրօնական Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ Նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպիսկ. Յովհաննէսեանի։ Ներկայ էին Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. Ճէվահիրճեան և քահանայ անդամները։ 1. Սղերդի Առաջնորդ Տ. Պետրոս եպիսկ., Սղերդեան անուն անձին ամուսնական վիճակին վրայ տեղեկութիւն կը հաղորդէր և տնօրէնութիւն կը խնդրէր։ Ժողովը հարկ դատեց իբրեւ Վիճակաւոր Առաջնորդ այս մասին անոր կարծիքն առնել։ —2. Կրօնական Ժողովը նկատելով որ Հուրիկեան վարդապետ Պատրիարքարանի տնօրէնութեանց կ'անսաստէր, և միւս կողմէ նկատելով որ վերջին անգամ Կրօնական Ժողովը որոշած էր որ ինք կոչուի Անապատ երթայ և հոն ծառայէ, և Հուրիկեան Վրդ. այդ տնօրէնութեան ալ չհամակերպեցաւ, նկատելով նաեւ որ ինք դիմած էր Հայ-Հռոմէական Պատրիարքարանը, նոյն դաւանութիւնը ընդունելու համար, ուրկէ բացասական պատասխան առած է, ուստի Ժողովը որոշեց կարգալոյծ հրատարակել զինքը, արգիլել Հայ եկեղեցականի տարազը կրելէ և պաշտամունք կատարելէ։ —3. Ուսումնական Խորհուրդը դպրոցական տարեկան քննութեանց առթիւ, ինչպէս նաեւ ուսուցչական ընթերցողներու և շրջանաւարտներու քննութեան համար եկեղեցական երկու քննիչ կարգուիլը կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց այդ պաշտօնը յանձնել Վահան Ծ. Վարդապետ Յակոբեանի և Բաբգէն Ծ. Վարդապետ Կիւլէսէրեանի։— 4. Երզնկայի Առաջնորդ Դանիէլ Վարդապետ կը յայտնէր թէ Քամախ մեկնած է և անկէ մէկ քանի օրէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Պոլիս, տեղական Ժողովները կազմելէ յետոյ։ Ժողովը իր հաւանութիւնը յայտնեց։ — 5. Բաղէշի առաջնորդ Եղիշէ Վարդապետ կը յայտնէր թէ Շահինեան Պետրոս Վարդապետը Առաջնորդական Փոխանորդ կարգած է, վարելու համար Առաջնորդարանի գործերը իր բացակայութեան միջոցին։ Ժողովը ընդունեց կատարուած այս որոշումը։ —6. Եւդոկիոյ Հոգեւոր Հովիւը կը յայտնէր Գընճըլարցի Թադէոս քահանայի մասին թէ՝ Բաֆրա կ'ուզէ մեկնիլ և չուզեր Ափրիկեան Տրիպոլիս երթալ պաշտօնավարելու համար, ըստ որոշման Պատրիարքարանի։ Ժողովը որոշեց գրել Գէորգ եպիսկոպոսի թէ յիշեալ քահանան եթէ չանսայ Պատրիարքարանի տնօրէնութեան, իրեն կը մնայ պարտուպատշաճը տնօրինել։ —7. Կիւրինէն Եղիա քահանայ քահանայական պաշտօն վարելու արտօնութիւն կը խնդրէր, ըստ որում անկէ առաջ հեռագրուած էր իրեն թէ՝ Մանճըլըխի որբանոցին մէջ կրնայ պաշտօնավարել, բայց Կիւրինի մէջ ոչ։ Ժողովը վերահաստատեց իր նախորդ որոշումը։ —8. Գասթեմունիի Տաշա գիւղի ազգայինները Գարեգին քահանան իրենց գիւղի հոգեւոր հովիւ կարգուիլը կը խնդրէին։ Ժողովը այս խնդրոյն կարգադրութիւնը տեղւոյն առաջնորդական փոխանորդ Աստուածատուր քահանային յանձնեց։— 9. Մշոյ առաջն. փոխանորդ Յովհաննէս վարդապետ Տէբիկ գիւղի աղքատիկ ուսումնարանը նորոգելու համար նպաստ կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց այս մասին աւելի մանրամասն բացատրութիւն ուզել։ 10. Մշոյ Ս. Կարապետի վանուց տնօրէն Խորհուրդը Վիճակին հինգ վանքերու մասին առանձին տնօրէնութիւն կը խնդրէր։ Որոշուեցաւ պատասխանել որ առայժմ ամէն վանքերու Վանահայրերու փոխանորդները վանքերու գործոց հսկեն, իսկ Առաջնորդական Փոխանորդը իբրեւ ընդհանուր հսկող պիտի մնայ։ — 11. Քէօթահիոյ Առաջնորդական Տեղապահը կը յայտնէր թէ՝ Վիճակին մէջ ընդհանրապէս գիւղեր ատեն պսակի արարողութիւն կատարուելու պահուն գիշերային առանձին խումբեր կը կազմուին հանդիսականներու կողմէ, և ատոնց մէջ երբեմն անպատեհութիւններ կը պատահին, որոնց առաջքն առնելու համար այդ սովորութիւնը արգիլած է, և հաստատութիւնը կը խնդրէր։ Ժողովը իբրեւ վիճակային գործ մը իրեն թողուց այդ կարգադրութիւնը։— 12. Կաւուչի Վանահայր Յովսէփ եպիսկոպոս իր գրէր թէ՝ Աբրահամ Տ. Գալուստեանը քահանայ ձեռնադրած է, վստահ ըլլալով Մշոյ Առաջնորդական Փոխանորդին այն խոստման թէ՝ յիշեալ ընծայացուն յետ ձեռնադրութեան պիտի վարժուի եկեղեցական կրթութեան մէջ, իր հսկողութեան տակ։ Ժողովը զայս ի տեղեկութիւն լսելէ վերջ, նկատելով որ յիշեալ անձը բոլորովին անվարժ է եկեղեցական պաշտամանց մէջ, հարկ դատեց յանձնարարել Մշոյ Փոխանորդին, որ անփոյթ չգտնուի անոր եկեղեցական կրթութեան մասին։

—Քաղաքական Ժողովը այսօր նիստ կը գումարէ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։

—Պարսկահայոց առաջնորդական ընտրութիւնը տեղի ունեցեր է մայիս 15ին. քուէներու առաւելութեամբ ընտրուեր է Կարսի առաջնորդ Եղիշէ վարդապետ Մուրատեան։

—Սսոյ Կաթող. Տեղապահ Տ. Կիրակոս եպիսկոպոս Սսոյ վանքին մէջ վարդապետ ձեռնադրեր է ազգ. ուսուցիչ և Ատանայի վարժարաններու տնօրէն Համբարձում էֆ. Ամասունին, կոչելով զայն Տ. Մեսրոպ աբեղայ։

Կ. ՈՍԿԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Ցաւով կը ծանուցանենք երիտասարդ գրագէտ ու բանաստեղծ Կարապետ Ոսկեանի մահը, երկարատեւ հիւանդութենէ մը ետքը։ Կ. Ոսկեան մեր լաւագոյն և վաղեմի աշխատակիցներէն մէկն էր, ու իր մահը դառն տպաւորութեամբ մը կը համակէ զմեզ ինչպէս նաև ամէն անոնք որոնք ճանչցած էին զինքը կամ կարդացած էին իր գրուածքները։ Արեւելքի ու Մասիսի մէջ իր արձակը ու ոտանաւորը հաւասար հաճոյք կը պատճառէին ու գնահատել կու տային իր տաղանդը որ շատ կանուխ կը մարի՝ անողոք հիւանդութեամբ մը։ Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կը կատարուի այսօր Գատըգիւղ, Հայ-Հռոմէականաց եկեղեցին մէջ։

Մեր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք իր սգաւոր ծնողաց ու եղբայրներուն։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Արեւելքի 4600 թիւին չորրորդ երեսին ստորեւ հրատարակուած գրադատական «Լեզուասէր» ստորագրութիւնը կրելով հանդերձ, երէկուան թղթաբերով հոս հասած 4644 թիւ Արեւելքի չորրորդ էջին մէջ զարմանօք տեսանք Գ. ՃԻՒԶԵՐՃԵԱՆ ստորագրութիւնը, փոխանակ «Լեզուասէր» ստորագրութեան։

Ուստի կը խնդրեմ որ բարեհաճիք ուղղել այս անհաճոյ սխալը, և սոյն երկտողը հրատարակել Արեւելքի մօտաւորագոյն մէկ թիւին մէջ, ո՛ւր և է թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար։

«ԼԵԶՈՒԱՍԷՐ»
Ա. Ն. Թ.

Սանասարեան Վարժարան
Կարին 2(15 Յունիս 1901

ՌՕԲԸՐԹ ԳՈԼԷՃԻ
ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ռօպէրթ Գոլէճի այս տարուան շրջանաւարտներու մրցանակաբաշխութեան հանդէսը կատարուեցաւ երէկ երեքշաբթի, սովորականին նման մեծ շքով, և երկսեռ խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։ Հանդիսականաց մէջ կը նշմարուէին անգլ. դեսպան Սըր Նիքօլաս Օ'Քօննըր և ընտանիքը, հելլենական դեսպան իշխան Մավրոկորտաթօ և ընտանիքը, պուլկարական գործակատար Պ. Կէշօֆ և տիկին Կէշօֆ, ամերիկեան ընդհ. հիւպատոս Պ. Տիքընսըն եւն. և Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան և Բաբգէն Ծ. Վ. Կիւլէսէրեան, հայ-բողոքականաց ազգապետ Յակոբ էֆ. Պօյաճեան, մամուլի ներկայացուցիչներ։ Հանդէսը բացուեցաւ Համիտիյէ քայլերգով, որուն հանդիսականները ոտքի վրայ ունկնդրեցին։ Ճառախօսներէն առաջինը Պ. Ակամեմնոն Տանոս, խօսեցաւ արդի Յունաստանի գրականութեան վրայ, շեշտելով սա մասնաւոր պարագան թէ, Յունական արդի գրականութիւնը բոլորովին ժողովրդականին ընդօրինակութիւնը ըլլալով, բնաւ մաշելի, հետեւաբար օգտակար չէ ժողովուրդին։ Երկրորդ ճառախօսը Պ. Աթանաս Գոլվանով խօսեցաւ Նիթշասարդութեան՝ ընկերութեան վրայ ազդեցութեանը մասին. իսկ երրորդ ճառախօսը, Պ. Պածիտար Ուչուրմանսքի, Փրանսերէն լեզուով համառօտ ճառ մը արտասանեց, նոր մտածումներ խառնելով։ Երեք ճառախօսներն ալ բուռն ծափահարութիւններով վերջացուցին իրենց բանախօսութիւնները, որոնց յաջորդեցին երաժշտական խումբին թրթռուն եղանակները, զուարթ կենդանութիւն մը բերելով հանդիսականներուն դէմքին վրայ։ Երաժշտական կտորներուն աւարտումէն ետքը, չորրորդ ճառախօսը Պ. Ֆրանսիսքօս Բարթասօրթլօս, արտասանեց ընկերային հակիրճ բանախօսութիւն մը, որուն յաջորդեց Պ. Բեթրոս Բրօթօբաբաթքիսի բանախօսութենէն ետքը, Պ. Լասխոլաս Ձիվերշովսքիի Փրանսերէն ճառը, Աբրահամ Լինքոլնի վրայ, ուր բանախօս պարոնը, պզտիկ ներհուն քաղաքագէտի մը պէս, հմտալից յայտնութիւններ կ'ընէր, զանազան խնդիրներու վրայ։ Այս տարի Գոլէճը աւարտող ընթացաւարտներու մէջ մէկ հայ մը միայն ունէր, Պ. Փիլիպպոս Կարապետեան, որ բանախօսութիւն չըրաւ։ Հայ ուսանողները, ինչպէս միշտ, յառաջադէմ վիճակ մը ցոյց կու տային, իրենց ստացած մրցանակներէն դատելով, որոնց մէջ գրեթէ առաջնութիւնը իրենցն էր միշտ։ Տնօրէն Տր. Ուօշպըրն պարզ յարմար բանախօսութեամբ մը յայտնեց թէ շրջանաւարտները պէտք չէ որ յաւակնութիւն ունենան ինքզինքնին իբր վարժապետ, արհեստաւոր և այլն կարծելու, այլ թէ, իրենց միտքը պէտք եղածին չափ մշակուած է որ կարենան ոևէ մասնագիտութիւն մը իրենց ճիւղ ընտրելով զարգանալ. նոյնպէս յայտնեց թէ դպրոցին վաղեմի և համակրելի ուսուցիչներէն Պ. Լօնկիյ որուն անունը դպրոցին պատմութեան հետ կապուած է՝ աւելի քան երեսուն տարիէ ի վեր և հիմա Ամերիկա մեկնած է իր անձնական տկարութեան պատճառաւ։ Կրկին երաժշտական կտորներու ունկնդրութենէն, վկայականներու և մրցանակներու բաշխումէն և գոհաբանական աղօթքէն ետքը, հանդիսականներէն ոմանք Տնօրէն Տ. Ուօշպըրնի տունը գացին ուր թէյով պատուասիրուեցան և ուրախ տպաւորութեամբ, մեկնեցան, անուշ յիշատակներ առնելով իրենց հետ, օրուան գեղեցիկ հանդիսական ժամերէն։

ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ

Օ ԿՐԱՆ ՄԱԿԱԶԷՆ
Բէրա Մեծ Փողոց Բասաժ Կոլոնի-Սէրայ
ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Վաճառատան բոլոր ապրանքներուն
20 օրուան համար միայն սկսեալ 11/24 յունիս, 1901 երկուշաբթի օրէն
ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ ԳԻՆԵՐ
Կիներու և այրերու համար բուրդէ ու մետաքսէ ապրանքներ 4—5

Քիմիական մեծ աշխատանոց
Տոքդ. Ք. Սինկրոսի
Քիմիագէտ Վեհ. Սուլթանին

Թիւ 6460

Կը հաստատեմ թէ Թրէֆլ սիկառի թուղթը պատրաստուած է վուշէ և թէ զերծ է առողջութեան վնասող նիւթերէ։ Հետեւաբար արժանի է որ յանձնարարուի ծխախոտ գործածողներու։

Տոքդ. Ք. Սինկրոս
ՔԻՄԻԱԳԷՏ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քօնսթանթինօբլը)

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ

ԼՈՆՏՈՆ, 25 յունիս.—Տէյլի Մէյլ կ'իմանայ թէ Մարոքի վեհապետին պատուիրակը, իր կառավարութեան բաղձանքին համաձայն, բանակցութեան ձեռնարկեր է, Անգլիոյ հետ առեւտրական դաշնագրութիւն մը կնքելու համար։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՔԷԲԹԱՈՒՆ.—Բիւչէր անգլիացի գնդապետը յաջողութեամբ կը գործէ Օտանծի արեւմտեան կողմը։ Անոր կողմէ ղրկուած շրջուն զօրագունդ մը Պուֆանթայնը գրաւեց, ուր Պոէրներ գերի բռնեց և ձիեր ու սայլեր ձեռք անցուցեր է։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.— Վառւլէն պոէր հրամանատարը որ Թրանսվալի ներկայացուցիչ տեղդ. Լէյտսի մօտ կատարելիք պաշտօնով մը Եւրոպա եկած է, բացարձակապէս կը հերքէ այն լուրը թէ Պոթա զօրավարը մտադիր եղած ըլլայ պատերազմը դադրեցնել։ Պոէր զօրավարը, հաշտութեան իբրեւ անդառնալի պայման առաջարկեր է հարաւային Ափրիկէի երկու Հանրապետութեանց անկախութիւնը և Բարեյուսոյ գաղթավայրին Հոլանտացիներուն ներման արժանանալը։ Վառւլէն հրամանատարը՝ հարաւային Ափրիկէի կացութիւնը շատ նպաստաւոր կը նկատէ Պոէրներուն։

ՔԷՕԼՆ.—Քէօլնիշէ Ցայթունկ դարձեալ կը պնդէ թէ Վիլհելմ կայսր կողմէ Քրիւկէր նախագահին ընդունելու մասին խօսք մը չկայ։

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ.—Ծերակոյտն Ատեանը, այսօր, շարունակեց Լիւր ալ Սալիւս կոմսին դատավարութիւնը։ Զանազան վկաներ լսուելէ ետքը, ընդհանուր դատախազ Պ. Պէրնար իր ամբաստանագիրը կարդալով օրէնքին գործադրութիւնը պահանջեց։

—Ծերակոյտին բանակի յանձնաժողովը ընդունեց երկու տարուան զինուորական ծառայութեան սկզբունքը։

ՓՐՈՖԵՍՕՐ ՎԻՐԽՈՎ

ՊԷՐԼԻՆ.—Գիտութեանց ու գեղարուեստից Արժանիքի ապետութեան աստիճանը տուաւ Վիրխով փրօֆէսէօրին

ՉԻՆՈՒ ԴԵՍՊԱՆԸ

ՇԱՆԿԱՅ.—Չին իշխանը յուլիս 12ին ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Պէրլին։ Կ'ըսուի թէ Չինու արքունիքը Թիէն Չինի ճամբով Բէքին պիտի դառնայ։

ԼԱՅԲՑԻԿԻ ՊԱՆՔԱՆ

ԼԱՅԲՑԻԿ.—Լայբցիկի պանքան առժամաբար դադրեցուց իր վճարումները։ Պանքան կը յուսայ թէ կարելի պիտի ըլլայ հարկ եղածը ընել, որպէս զի պահանջատէրները չվնասուին։

ՍՊԱՆԻԱ

ԲԱՄԲԷԼՈՒՆԷ.—Ցորեկեանի երկրորդ թափօրին ատեն ծանր անկարգութիւններ պատահեցան։ Զինուորական մը չուզեց գլխարկը հանել թափօրին անցած պահուն. այդ պատճառով կռիւ մը ծագեցաւ հոն գտնուող զինուորականներու և ոչ-զինուորականներու միջեւ. Երեք հոգի վիրաւորուեցան. քանի մը հոգի ալ թեթեւ վէրքեր ստացան։ Յետոյ բարեկարգութիւնը վերահաստատուեցաւ։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 25 յունիս.—Ծերակոյտն Ատեանը, այսօր, լսեց ամբաստանեալ կողմէն ներկայացուած վկաները և ընդհանուր դատախազ Պ. Պէրնարի ամբաստանագիրը։ Վճիռը վաղը պիտի արձակուի։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Վիրճինիա նահանգին մէջ ողողումներու գործած վնասները անհաշուելի են։ Հինգ քաղաքներ և քանի աւելի գիւղեր ամբողջութեամբ կործանեցան։

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ

Նիւ-Եօրք — Քայլէս զօրավարն ալ անձնատուր եղած ըլլալով Փիլիպպեանց պատերազմը դադրեցաւ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բարեյուսոյ Գլուխէն կը հեռագրեն թէ Աֆրիքանտէրներու ըմբոստութիւնը կը տարածուի։ Պոէրները տասը հազար հոգի ունին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Բարեյուսոյ Գլուխէն առնուած լուրերը աննպաստ ազդեցութիւն մը ըրին հարաւային Ափրիկէի հանքային բոլոր արժէթուղթերուն վրայ որոնց գինները կ'իյնան։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Հոս հակակղերական ծանր անկարգութիւններ պատահեցան։ Ոստիկանութիւնը պարտաւորուեցաւ միջամտել։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.

ՊԷՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ կայսրը քանի մը օրէն Նորվեկիա պիտի ուղեւորի Հոհենցոլլըրն զբօսանաւով որուն պիտի հետեւի յածաւորակ մը։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ռ.	26	37
Ամէնէն բարձր գին	»	26	39
Ամէնէն վար գին	»	26	37
Ռումէլի Երկ. գոց.	Ֆր.	111	—
Ամէնէն բարձր գին	»	111	30
Ամէնէն վար գին	»	111	—

ԲԱՑՈՒՄ 13 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ռ.	26	37
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	109	50
Օսմանեան		—	—
Ռէժի		13	75
Օսմ. Պանքա		—	—
Քաղաք. Մէնէջըրս, Օթոմ.		0	11
Սոց. Օթ. Շէմէն տը Հայտառ.		8	09
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	65
Թրամուէյի բաժնետ.		6	27
» Թունէլի		135	
« արտօնեալ.		474	50
Քաղաք Կ. Պոլսոյ		462	50
[illegible]		87	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	27
» » » չէք	»	110	12½
Փարիզ » »	Ֆր.	22	95
» » » չէք	»	22	78
Պէրլին անհաշիւ չէք	Մարք	18	49
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	109	39
Ռուս Իմբերիալ	»	91	—
Քրոնը	»	82	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	06
Մէճիտիէ	»	104	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8	59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 25 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	43
Օսմանեան Թուղթ սէրի Բ.	49	75
Օսմանեան Թուղթ սէրի Դ. բաց.	24	37
Օսմանեան Թուղթ սէրի Դ. գոց.	24	37
Օսմանեան Պանքա	13	—
Ռուսական 1890	101	—
Հելլենական 5%	40	50
» Մոնոփոլ	45	—
Պուլկարական 1888	83	—
Եգիպտական ունիֆիէ	106	25
[illegible]	104	25
Թրանսվալ	3	50
Այտըն Երկաթուղի	12	87
[illegible]	24	360

ՓԱՐԻԶ, 25 Յունիս

Ֆրանսական Ռանթ 3%		100	27½
» » 3½%		101	37
Օսմ. Թուղ. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	25	10
) գոց.	»	25	10
» » » Բ.	»	—	—
» » » Դ.	»	25	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	521	—
Օսմանեան	»	541	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	111	—
Օսմ. [illegible]	»	524	—
Օսմ. Ռէժի	»	317	—
Թիւթիւնի Թիւրք 4%		496	25
Քրէտի Լիոնէ		1011	
Իտալական Ռանթ	»	98	35
Սպանիական արտաքին	»	72	27
Փորթուգալ	»	87	50
[illegible]	»	25	210
[illegible]	»	2	—

ՍԻՐՕՊԻ ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգօդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 30 Ապրիլ 1901

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5,500,000	—	Դրամագլուխ	11,000,000	—
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	2,091,047	43	Պանքատմսք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս	984,207	—
» ի մասնաճիւղս	585.301	72	Վճարելի փոխանակագիրք	1,277,641	07
Գանձելի փոխանակագիրք	1,158,441	85	Ընթացիկ հաշիւք կայս. գանձուն — պահանջողք	1,202,103	55
Պետական արժէթուղք	1,944,388	52	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—պահանջողք	6,055,292	18
Զանազան արժէթուղք	1,221,735	64	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	6,781	94
Ընթացիկ հաշիւք կայս. գանձուն—պարտականք	2,464,649	48	Վճարելի շահաբաժինք	739,854	26
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—պարտականք	3,012,860	40	Զանազանք	675,840	60
Փոխատուութիւնք արժէթղթոց և վաճառաց	3,606,047	37			
Անշարժ և շարժ. գոյք	250,513	06			
Զանազանք	106,735	13			
	21,941,720	60		21,941,720	60

Վաւերացեալ ճշգրութիւնն ըստ տոմարաց

Տնօրէն
Փ. ՕՊՈՒԱՆՕ

Ընդհ. Տնօրէն
Ռ. ՀԱՄԻԼԹԸՆ ԼԱՆԿ

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՔԸ ԵՒ ՊԵԽԸ ՈՒԺՈՎՑՆԵԼՈՒ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Այս դեղը ճերմակիլը կանխէ, եթէ անգամ մը գործածէք զայն. անմրցելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. շիշ մը կը բաւէ անոր օգտակար յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը ախորժելի է և հերաթափութիւնը կ'արգիլէ։ Աստիճանական այլ ստոյգ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը Ներկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ապաքինին, մտազբաղութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer, ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉը մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է շիշը երերցնել և փոքր ըմպանակով մը օրը անգամ մը շփել մազերուն արմատները։ Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երեք անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Էօժէն Քարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա, Վոյվոտա պանդոկանոցին քով, Կալաթա—Շիշլի Թրամուէյի գծին մօտ, թիւ 95—96։ Նոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ՋՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօր ատամնաբոյժ Բարիզի,
Ի Սէյֆէ ըը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբանդ։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

BAIN ANTIRHUMATISMAL

ՌԵՒՄԱԹԻԶՄԻ ԴԱՐՄԱՆԸ

Չափազանցութիւն չէ, ուշադրութեամբ կարդացէք։

Այլ եւս պէտք չզանգատիք ոչ ռևմաթիզմէ (յօդացաւ) ոչ ծունկի, բազուկներու, թիկունքի ևլն. հօդերէ, ցաւերէ ու խիթերէ։ Բժշկական աշխարհին քաջածանօթ Տոքթէօր Լամօ, այս կարգի հիւանդութիւնները բուժելու համար հնարեց ՀԱԿԱՌԵՒՄԱԹԻԶՄԱՅԻՆ և արիւն շինող՝ ՊԱՆԻՕԻ ԴԵՂ ՄԸ որ ամէնէն սաստիկ ռևմաթիզմը կարճ ժամանակի մէջ, հիմնապէս կը բուժէ, ԱՌԱՆՑ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍԵԼՈՒ։

Ռևմաթիզմի ամէնէն սաստիկ ցաւերը, առաջին պանիօով զգալապէս կը հանդարտին։ Ամէնէն յամառ, հինցած և անբուժելի ռևմաթիզմները որոք ջերմուկներու լոգանքով չեն բժշկուած, Տոքթ. Լամօի դեղով հիմնապէս և ապահովապէս կը բժշկուին, ընդամէնը վեցէն տասներկու պանիօ ընելով, հիւանդութեան տեսակին համեմատ։

Տոքթ. Լամօի հակառևմաթիզմային եւ արիւն շինող՝ պանիօի դեղը,—որով երկու օրը անգամ մը պէտք է պանիօ ընել—ռևմաթիզմի ամէն տեսակէն զատ, կատարեալ յաջողութեամբ կը բժշկէ նաեւ ՍԻԱԹԻՔ բռնուած կողի և ազդրի խիթն ու ցաւերը. և մինչեւ հիմա անբուժելի կարծուած ԿԱԹՈՒԱԾԸ, ՍԻԱՋԱԽՏԸ (գումխասթալըղը) և ամէն տեսակ ջղային հիւանդութիւնները։

Տոքթ. Լամօի պանիօն, ներսէն առնուած դեղերուն վրայ սա առաւելութիւնն ունի որ դուրսէն գործածուելով, ստամոքսը չյոգնեցներ, առողջութեան չի վնասեր. կազմուածքը կը զօրացնէ և հիւանդութեան ամէնէն սաստիկ շրջաններուն մէջ ու հարբուխի ժամանակ ալ կը գործածուի։ Ապաքինողներն ու պրօնշիթի ենթարկուողներ այս պանիօին շնորհիւ կը վերստանան իրենց ոյժն ու առողջութիւնը։ Այս դեղը օճառ մըն է որ մորթին ծակտիքները բանալով դիւրութիւն կուտայ մաքուր օդին ներմուծման։ Ամիսը մէկ պանիօ ընելով զերծ կը մնայ մարդ ռևմաթիզմէ։ Ռևմաթիզմի ամէնէն աժան դեղն այս է, որովհետեւ ճշմարտապէս կը բուժէ հիւանդութիւնը։ Կը ծախուի մեծ դեղարաններու և դեղի վաճառատուններու մէջ։ 652 22—30

ՇԱՊԻԿ

Հաստատեալ 1884ին

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՇԱՊԻԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ
ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մ. ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Թիւ 85 — Կալաթա, Վոյվոտա փողոց — Թիւ 85

Խիստ խնամով ու տարապայման աժան գիներով չափու վրայ կը պատրաստուին ամէն տեսակ շապիկ, օձիք, թեւնոց, գիշերազգեստ ու ներքին ճերմակեղէններ։

Միայն Ֆրանսական ու Անգլիական ընտիր տեսակ կերպասներու գործածութեամբ օժտուած սոյն գործարանը տրամադիր է ընդունիլ ու կատարեալ հոգածութեամբ պատրաստել հարսանեաց ճերմակեղէններու յանձնարարութիւններ։

Կը ծախուի վերջին նորաձեւութեամբ խիստ ճաշակաւոր ու միշտ աժան գինով օձիք, թեւնոց, փուշէլ, գուլպայ, թաշկինակ, ոսկեզօծ կոճակներ, փողկապ, դրամապանակ, գօտի «Ջէֆիւր», խոզանակ, սանտր ու անուշահոտութեանց լաւագոյն տեսակներ։

Մ. ՏԷՐ-ԴԱՒԻԹԵԱՆ վաճառատունը նորաձեւութեան, ապրանքաց ազնուութեան, յանձնարարութեանց խնամով պատրաստութեան, ու գիներու աժանութեան տեսակէտով վստահելի ու լաւ յանձնարարելի լաւագոյն տուներէն մէկն է։

ԳԻՆԵՐԸ ՈՐՈՇԵԱԼ ԵՆ

ԱՆՔՌԸ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ
ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 168,000,000	Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՍԼԷՐ

Սթամպօլ Ապուտ էֆէնտի խան

EMULSION SCOTT

ՍՔՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

ԱՄԷՆԷՆ ախորժահամ ձկան իւղն է «Հիփօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ»ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը այնքան ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (սրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալատուն ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱԻՐԼ 531

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն
կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տը զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձական ըլլալը կը պատկանի Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներուն վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց ապահովագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի, բնակութեան և ճամբորդութեան յօրակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները, առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կուտայ [illegible] տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունք անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ առկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. Ըհ. ՀՕՒԻԹԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
192
Վոյվոտա փողոց Վիթթալիս խան Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. Օ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԷՐԱ 396

(Եանին զարեցուած վայրի յարկը, ճիշդ Զըպըլլեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադժուարին ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը քաղեն, ցաւով զգալու եւ [illegible] վտանգէ.

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկի, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն, ծամողութիւն եւ ազատ առոգանութիւն [illegible]։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին [illegible]։

Ծ. Գ. Զեւանները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) [illegible] (մինչեւ կէս գիշեր) [illegible]

[illegible] ՅՈՒՆԻՍ 11 197

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՑԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայցլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԷՐԱ, [illegible], Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առջեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պոյազըն Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրադէով
Որ կ'ըլլէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 [illegible] 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՕՍՄ ԵԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմըն
[illegible] խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. [illegible] մասնաճիւղը
[illegible]
[illegible]

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
[illegible], Զարդըլը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՀՈՒԼԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդմէջ Հուլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1082	[illegible]	1497	Գօգօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէրթօ	3807	[illegible]	3906	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2272	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	[illegible]	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիօսթօ	2377	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1631	Միրանտօ	2557	[illegible]	1192
Պասանօ	1832	[illegible]	927	Հիմէրա	3720	[illegible]	1057	[illegible]	1200
Քօլօրատօ	1864	[illegible]	2382	Հօրաշիօ	3800	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Տրակօ	1076	[illegible]	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Տիտօ	841	[illegible]	504	Իտահօ	3354	Նէրօ	1088	[illegible]	3327
[illegible]	1481	[illegible]	3464	[illegible]	3540	Օհիօ	4300	[illegible]	1470
[illegible]	1671	Էսպարտօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օթէլլօ	4096	[illegible]	487
[illegible]	1387	Էրատօ	1841	[illegible]	1052	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	2429
[illegible]	1344	Ֆիտօ	954	[illegible]	2807	Պալէրմօ	1087	[illegible]	1914
Տագօ	1094	Ֆլօրիտա	1828	[illegible]	1700	Պօլօ	516	Վօլօ	1289
[illegible]	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1059	Րիալթօ	2829	Վօլթուռնօ	3296
[illegible]	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2373	[illegible]	1682	Զէնօ	1850
[illegible]	2697	Կալիլէօ	2060	Լիվօռնօ	1648	Ռօլլօ	1613	Զէթա	1200
[illegible]	4235	[illegible]	1248	Լօրէնցօ	2191	Ռօմէօ	1789		

Ուսալինօ շոգենաւը, Նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հօս հասած է։ Իակօ շոգենաւը, Նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 15ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ. գործակալս Ֆ. ՀՕԼՑ [illegible]
Թիւ 23—24. [illegible] խան, Ղալաթիա 277

ԻԼԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

Շիրքէթը Խայրիէ վափօրլարընտա սարֆ վէ իսթիհլաք օլունմագ վէ Ինկիլթէրանըն [illegible] վէ լամթօն ճինսինտէն պուլունմագ իւզրէ 10,000 թօնիլաթօ միգտարը մատէն քէօմիւրի միւպայաա օլունաճաղընտան վէ պիլմիւնագասա [illegible] Փիյաթը շիրքէթճէ միւսաադէ կէօրիւլտիւքտէ [illegible] հալիյէ հագքընտա 16ընը ճումա իրթէսի կիւնիւ իհալէյի իպթիտաիյէսի իճրա վէ մահըլ միւզայէտէ 23ինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ տախի գարարը գաթիյէսի իթա գըլընաճաղընտան թալիփ օլանլարըն 1000 լիրայի օսմանիյի [illegible] միւաթթալքըլէն [illegible] 6տան 8է գատար շիրքէթի մէզքիւրէ իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ [illegible] իլան օլունուր։

26 մայիս 317 6—6

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Գ. 12 25 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Դ. 13 26 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ ([illegible] Աղեքսանդրէթ, [illegible], [illegible], [illegible] եւ [illegible])։
Եշ. 14 27 Օտէսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ։
Եշ. 14 27 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Քէրասուն, Տրապիզոն, Բաթում և [illegible] ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Ուր. 15 28 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ [illegible]

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ուղեւորք [illegible] համար. Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին [illegible]
516 Թ. [illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ-ԻՆ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրփուլի և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3000
Լանքաստրիան	9000	[illegible]	3500
Ֆիլատելֆիան	9000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	900
[illegible]	3700	[illegible]	300
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3500		

[illegible]

[illegible] ԷՏՎԱՐ ԼԱՅԹՆԷՐ

Ղալաթիա, [illegible]
690 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] շաբաթը երեք անգամ կը բանի Լիվրփուլ և Նիւ-Եորք միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	13800	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	[illegible]	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
[illegible]	7369	[illegible]	1814

Սամարիա շոգենաւը, Նաւապետ Թոմս ընդհանուր վաճառքով Լիվրփուլէն հօս հասած է։

Դիմել առ.
ԺՕԼԻ Ե. ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. [illegible]

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրփուլ, [illegible], [illegible]
[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	3000	[illegible]	1800

Դիմել առ. Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ & ԸՆԿ.
[illegible]
[illegible]
194 21, [illegible]

[illegible] [illegible]

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

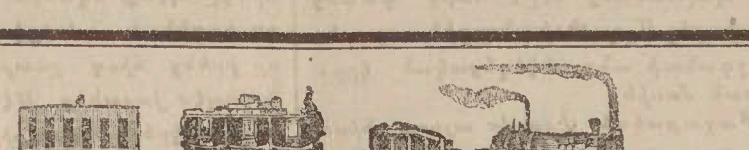

1901 Մայիս 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	8	10	62*	12	14	16	18*	20	22	24*			26	28*	30	32*	34*	36	38*	40	42	44*	46	48	50	52	54
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր										ՄԵԿՆՈՒՄ		Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն														
Կ. Պոլիս	6 11	6 38	7 18	7 47	8 14	8 2	9 19	9 43	10 16	11 18			12 07	1 01	1 32	2 13	3 09	3 44	4 15	4 43	5 10	5 33	6 02	6 32	6 58	7 30	8 26
Գում-Գաբու	6 21	6 48	7 35	7 58	8 32	9 02	9 34	9 58	10 34	11 28			12 18	1 14	1 42	2 23	3 19	3 54	4 25	4 53	5 20	5 43	6 12	6 42	7 08	7 40	8 35
Ենի-Գաբու	6 26	6 52	— —	8 02	8 37	9 07	9 38	10 02	10 38	11 32			12 22	1 18	1 46	2 27	3 23	3 55	4 29	4 57	— —	5 47	6 16	— —	7 12	7 44	8 40
Սամաթիա	6 32	6 57	— —	8 07	8 41	9 13	9 43	10 07	10 43	11 37			12 27	1 23	1 52	2 32	3 29	4 03	4 34	5 02	— —	5 52	6 21	— —	7 17	7 49	8 45
Եէտի-Գուլէ	6 38	7 —	7 52	8 14	8 48	9 20	9 47	10 10	10 48	11 42			12 32	1 28	1 55	2 37	3 34	4 07	4 39	5 07	— —	5 57	6 26	— —	7 21	7 53	8 50
Մագրիքէօյ	7 05		8 07	8 29	9 07	9 33	9 59		11 03	11 54			12 42	1 40		2 50	3 49	4 17	4 51	5 20	5 38	6 12	6 36	7 —	7 36	8 05	9 06
Այ-Ստէֆանոս	7 15		8 22	8 39	9 17		10 12		11 13	12 06				1 52		3 —	3 59		5 06		5 48	6 22		7 10	7 45	8 15	9 16
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 32				10 20			12 14				2 —					5 11						7 53		

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43**	45	47**	49	51	5**	61	55	57**
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											ՄԵԿՆՈՒՄ		Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն												
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 07								10 38			12 51		2 29							6 12	6 58		
Այ-Ստէֆանոս	6 11	6 55	7 18	7 52		8 19	8 57		9 46		10 49		11 46	1 02		2 40		3 39		4 37		5 57	6 26	7 1		7 48
Մագրիքէօյ	6 23	7 07	7 30	8 04		8 31	9 09		9 58	10 34	11 01		11 52	1 14	2 23	2 52		3 50	4 25	4 49	5 40	6 10	6 36	7 31	7 08	8 03
Եէտի-Գուլէ	6 35	7 22	7 45		8 17	8 46		9 22	10 10	10 46	11 13	11 40	12 07	1 26	2 35	3 04	3 38	4 06	4 37	5 05	5 55	6 24	6 40	7 52	7 20	8 19
Սամաթիա	6 39	7 26	7 49		8 21	8 50		9 26	10 14	10 49	11 16	11 44	12 10	1 30	2 39	3 07	3 42	4 10	4 41	5 08	5 59	6 28	6 54		7 24	8 23
Ենի-Գաբու	6 44	7 31	7 54		8 26	8 55		9 31	10 19	10 54	11 21	11 49	12 15	1 35	2 44	3 12	3 47	4 16	4 46	5 13	6 04	6 34	7 —		7 30	8 29
Գում-Գաբու	6 49	7 36	7 59	8 22	8 31	9 —	9 27	9 36	10 24	10 59	11 26	11 54	12 20	1 41	2 49	3 17	3 52	4 23	4 51	5 18	6 10	6 40	7 06	8 09	7 38	8 34
Կ. Պոլիս	6 57	7 44	8 07	8 30	8 39	9 08	9 35	9 44	10 32	11 07	11 34	12 01	12 28	1 48	2 57	3 25	4 —	4 31	4 59	5 26	6 18	6 48	7 14	8 18	7 46	8 42

* Այսթէֆանոսի եւ Քիւչիւք Չէքմէճէի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը զատ ստորեւ հրատարակուած է։
** Քիւչիւք Չէքմէճէի եւ Այսթէֆանոսի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը զատ ստորեւ հրատարակուած է։
ԱԶԴ.—Մինչեւ նոր ծանուցում, 8, 12, 14, 40, 44, 11, 13, 33, 49 եւ 51 Թիւով կառախումբերը՝ միայն մէկ վայրկեան Զէյթուն Պուրնին պիտի կենան։
Այնչափ լայնածաւալ չեղող բեռեր՝ առանց բացառութեան ամէն կառախումբ պիտի ընդունին. իսկ լայնածաւալ եղող բեռերը՝ միայն 61 եւ 62 Թիւով կառախումբերը պիտի ընդունին։
Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը՝ Կ. Պոլսոյ ժամացոյցին հետ բաղդատմամբ չորս վայրկեան առաջ է։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ (Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը)

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ / ԿԱՅԱՐԱՆ	62	18	24	28	32	34	38	44
			Մեկնում					
Այսթէֆանոս	8 22	10 12	12 06	1 52	3 02	4 01	5 03	6 24
Ֆլօրիա	8 33	10 22	12 16	2 02	3 12	4 10	5 13	6 34
Քիւչիւք Չէքմէճէ	8 35	10 24	12 18	2 04	3 14	4 12	5 15	6 36

Կ. ՊՈԼԻՍ ԺԱՄԱՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ / ԿԱՅԱՐԱՆ	43	47	53	57
		Մեկնում		
Քիւչիւք Չէքմէճէ	3 28	4 20	6 05	7 29
Ֆլօրիա	— —	4 27	6 13	7 37
Այսթէֆանոս	3 37	4 35	6 21	7 45